



Wateruitvoeringsprogramma 2016

Bekkenspecifiek deel Demerbekken



Samen werken aan water

WOORD VOORAF

Beste lezer

Voor u ligt het wateruitvoeringsprogramma 2016 (WUP) voor het Demerbekken: het eerste WUP waarin de voortgang van het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021 wordt beschreven. U zal zien dat er hard gewerkt wordt om de doelstellingen van dit plan te behalen!

Op 28 oktober, op de Demerdag, werd de Integrale Visie op Demervallei en Laak ondertekend. Bekkenbestuur, Provinciebestuur, Gemeentenbesturen, Regionaal Landschap en Vlaamse Overheid werken de komende jaren samen aan een ambitieus programma rond waterveiligheid, natuurontwikkeling en streekontwikkeling. Structuurherstel van de Demer staat hierbij hoog op de agenda. Een dertigtal meanders zullen in de loop van de volgende jaren terug worden aangesloten.

In de vallei van de Zwarte Beek werden in 2016 de heraansluiting van eveneens dertig meanders al gerealiseerd. En op meerdere plaatsen in de valleien van Mombeek, Munsterbeek en Herk werden eveneens structuurherstelprojecten uitgevoerd.

In juni en juli 2016 werden grote gedeeltes van het bekken getroffen door wateroverlast. De nodige maatregelen worden voorzien om wateroverlast in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor de speerpuntgebieden in het Demerbekken, Mombeek, Munsterbeek, Demer I en Zwarte Beek, zorgen de integrale projecten van het bekkensecretariaat voor een hele dynamiek. Alle partners, zowel op Vlaams, provinciaal als gemeentelijk niveau en het middenveld, werken hier samen en starten zelf projecten op om de laatste inspanningen die hier nodig zijn om de goede toestand te behalen, te verwezenlijken.

Ook in de andere gebieden wordt niet stilgezeten. Op verschillende plaatsen in het bekken werden projecten uitgevoerd in het kader van erosiebestrijding. Voor de Deysbeek en Waarbeek werd een project opgestart voor de Europees belangrijke vissoort Rivierdonderpad.

De goedkeuring van de landinrichtingsprojecten voor de Wijers, het strategisch project voor de Getes en het Speciaal onderzoekproject 'Future Floodplains' zullen ook de volgende jaren voldoende zuurstof geven aan onze initiatieven

Dit zijn slechts een aantal voorbeelden van wat er in 2016 op vlak van integraal waterbeleid gebeurde in het Demerbekken. Nog veel meer projecten, en de planning voor volgend jaar, vindt u in dit rapport. Ik wens u alvast veel leesplezier!

Lodewijk De Witte

Gouverneur Provincie Vlaams Brabant

Voorzitter Bekkenbestuur Demerbekken

1 Toestand waterlopen	5
1.1 Kwalitatieve toestand	5
1.1.1 Fysisch-chemische toestand	5
1.1.2 Ecologische toestand/potentieel	6
1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden	7
1.2 Kwantitatieve toestand.....	10
1.2.1 Wateroverlast	10
1.2.2 Watertekort	11
2 Voortgangsverslag en uitvoeringsplan	12
2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma	12
2.2 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden	13
2.2.1 Demer Limburg (speerpuntgebied Munsterbeek, speerpuntgebied Demer I, aandachtsgebied Demer II)	13
2.2.2 Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk)	21
2.2.3 Zwarte Beek (speerpuntgebied Zwarte Beek)	33
2.2.4 Noord-Hagelandse Beken (aandachtsgebied Winge, aandachtsgebied Begijnenbeek, aandachtsgebied Motte).....	37
2.2.5 Velpe (aandachtsgebied Velpe)	44
2.2.6 Schulensbroek en Webbekomstbroek (aandachtsgebied Mangelbeek, aandachtsgebied Herk) 47	
2.2.7 De Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek)	51
2.2.8 De Drie Beken (aandachtsgebied De Hulpe-Zwart Water)	57
2.2.9 Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)	61
2.3 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden.....	68
2.3.1 Getes-Melsterbeek	68
2.4 Thematische acties.....	77
2.4.1 Demerdag oktober 2016.....	77
2.4.2 Wijerdag september 2016	77
3 Afbakeningen overstromingsgebieden en oeverzones.....	78
bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders	79
bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2019 - 2023	86

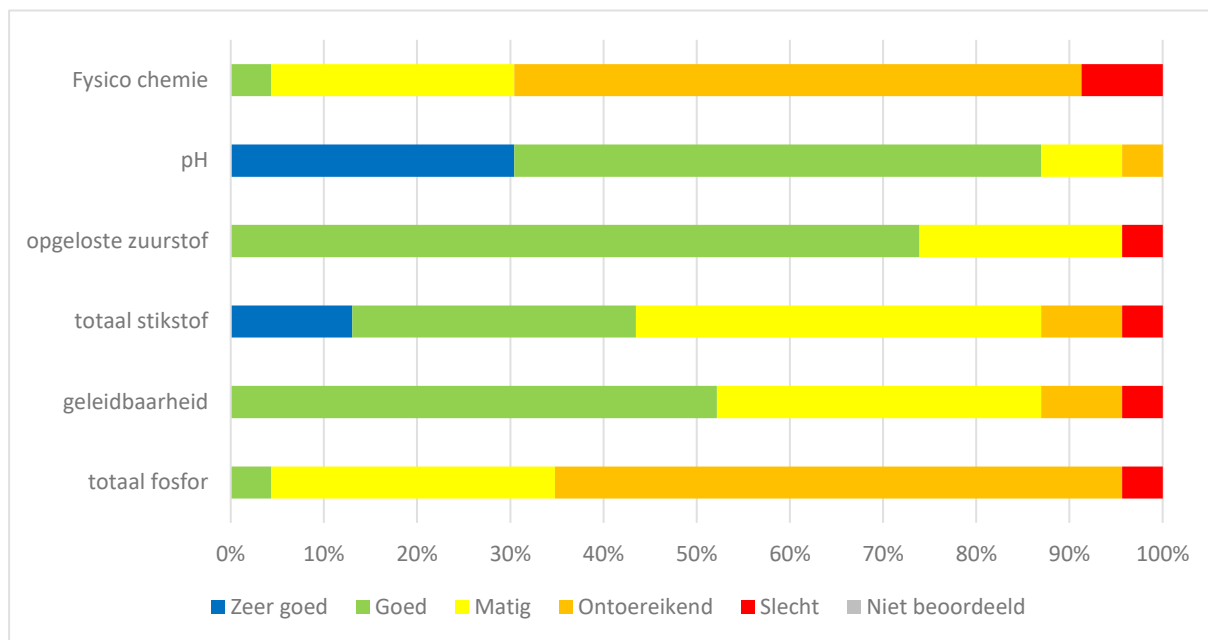
pagina 3 van 99

1 TOESTAND WATERLOPEN

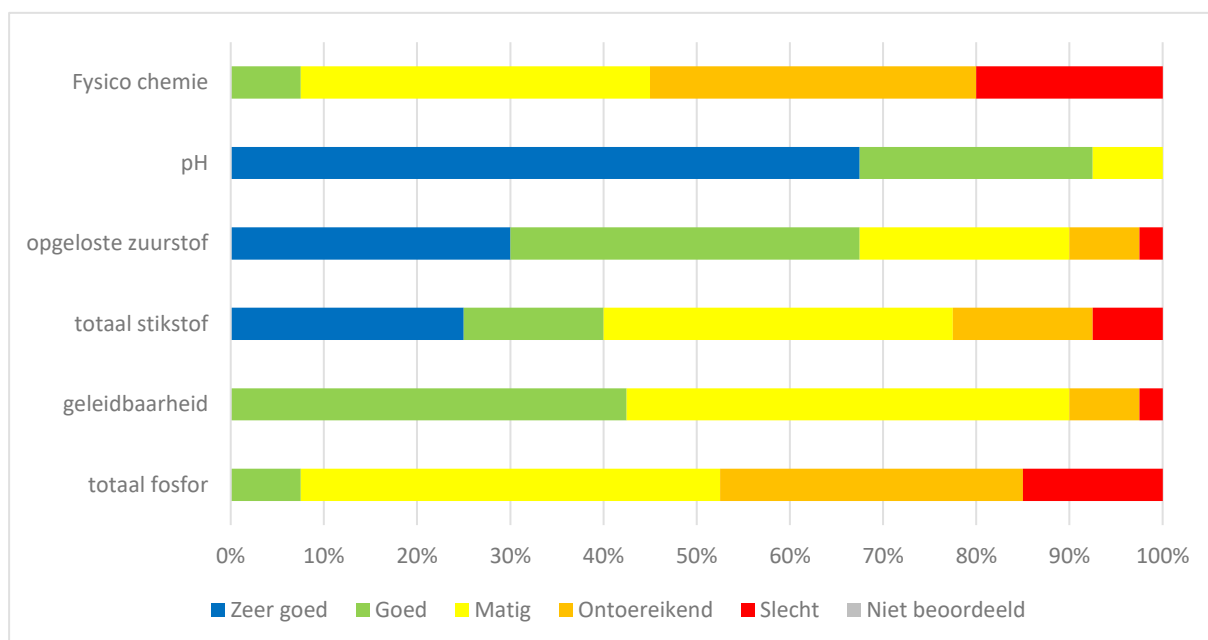
1.1 Kwalitatieve toestand

1.1.1 Fysisch-chemische toestand

Figuur 1: Fysico-chemische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Demerbekken (2014-2016)

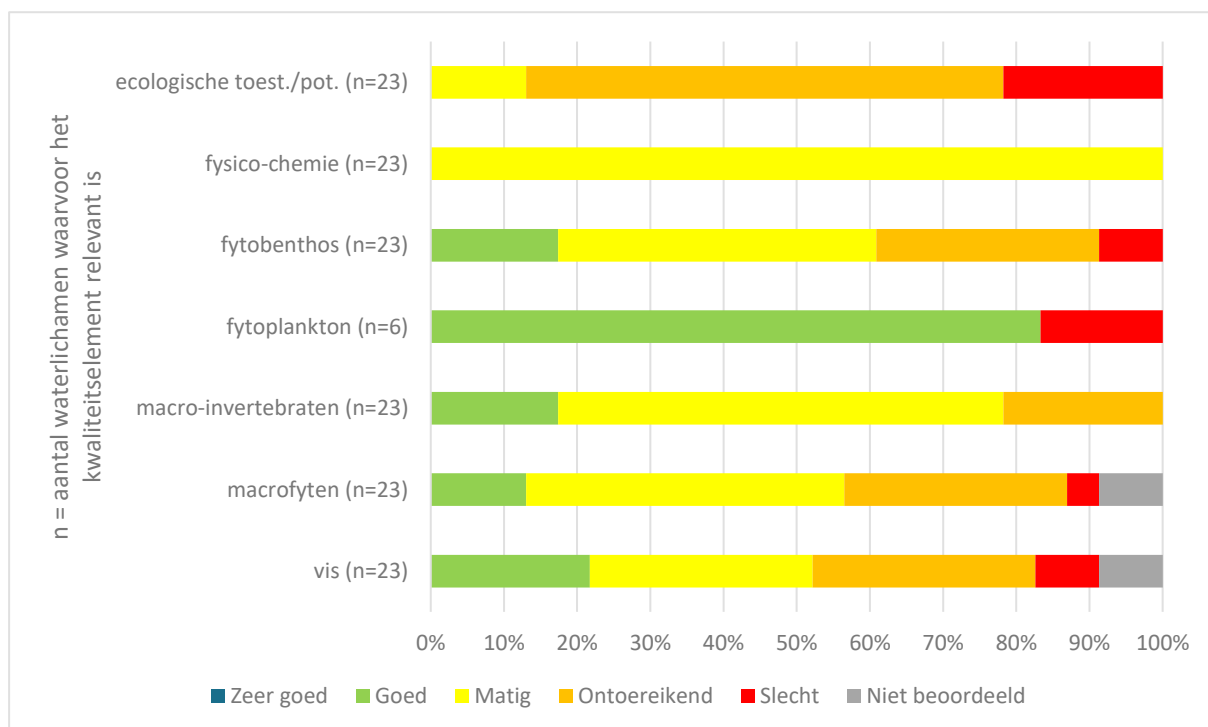


Figuur 2: Fysico-chemische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Demerbekken (2014-2016)



1.1.2 Ecologische toestand/potentieel

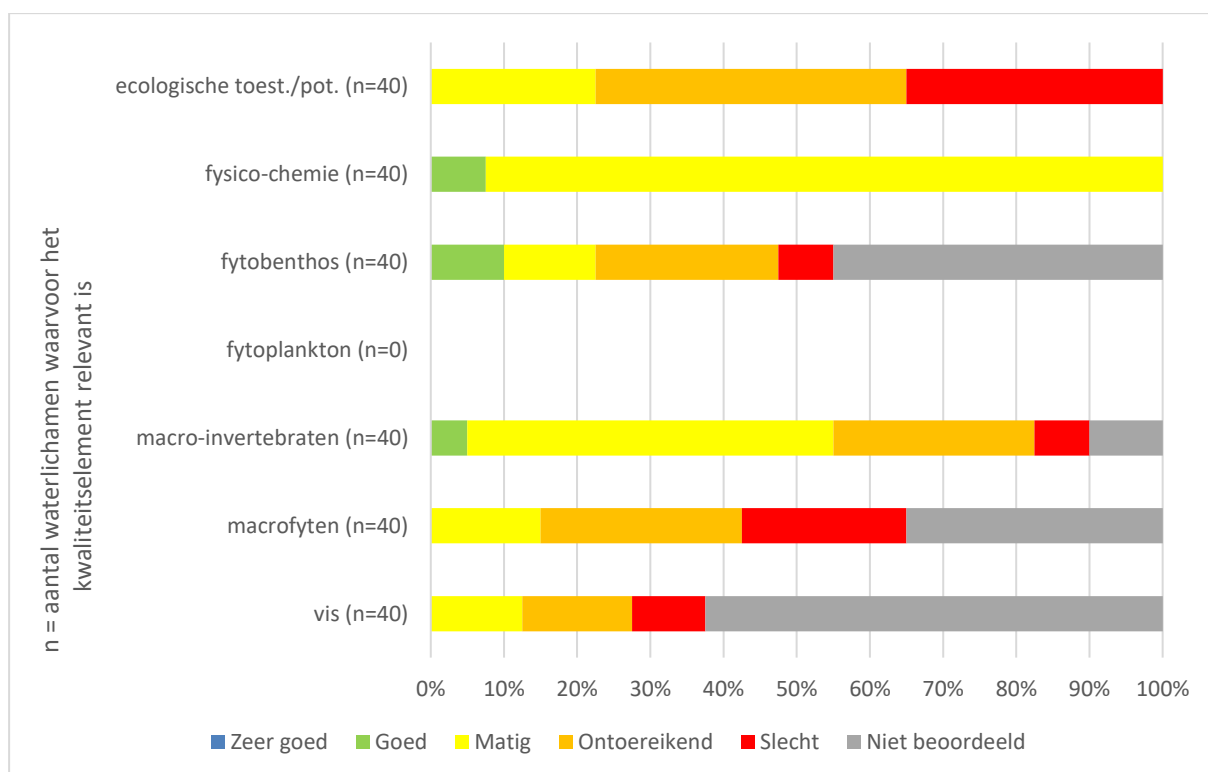
Figuur 3: Ecologische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Demerbekken (2013-2015) ¹



Figuur 4: Ecologische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Demerbekken (2013-2015)

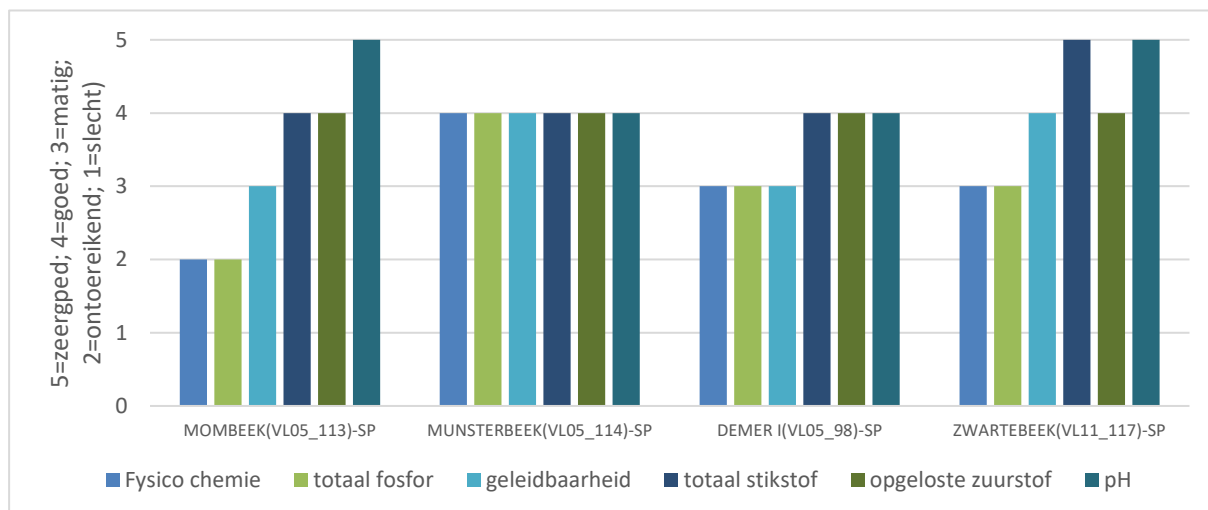
¹ 1) De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar figuur 1.

2) Fytoplankton is voor de L1-waterlichamen niet relevant als kwaliteitselement

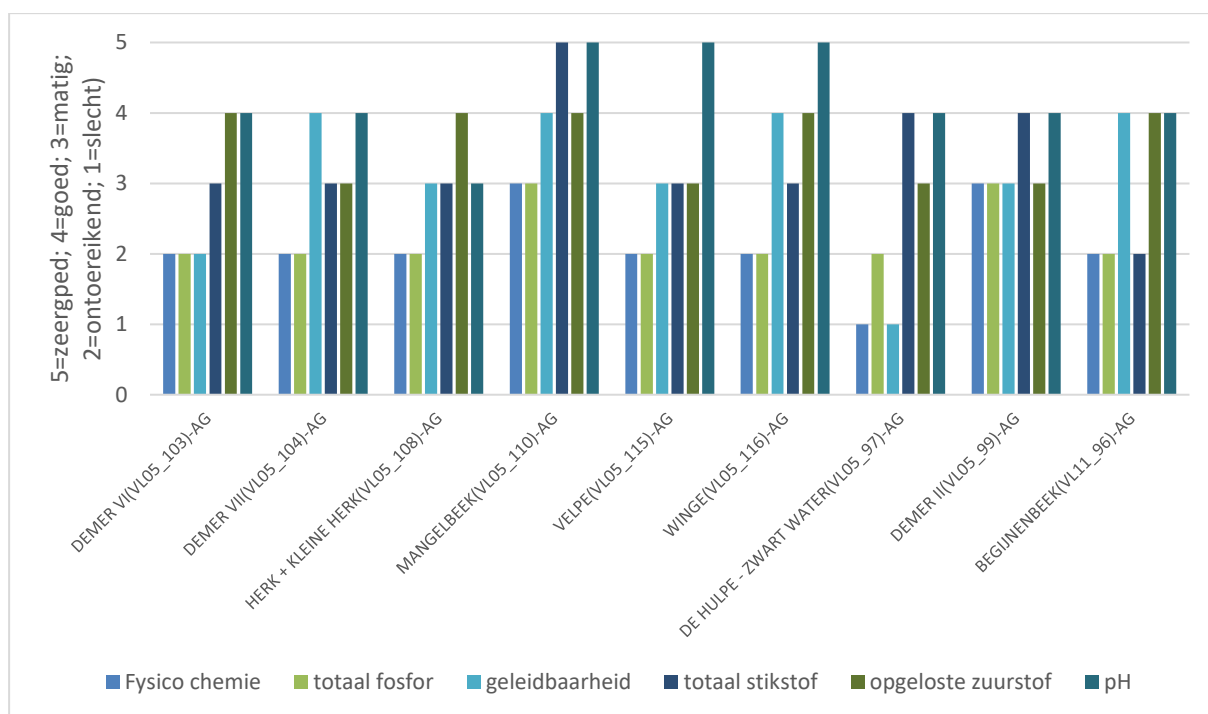


1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden

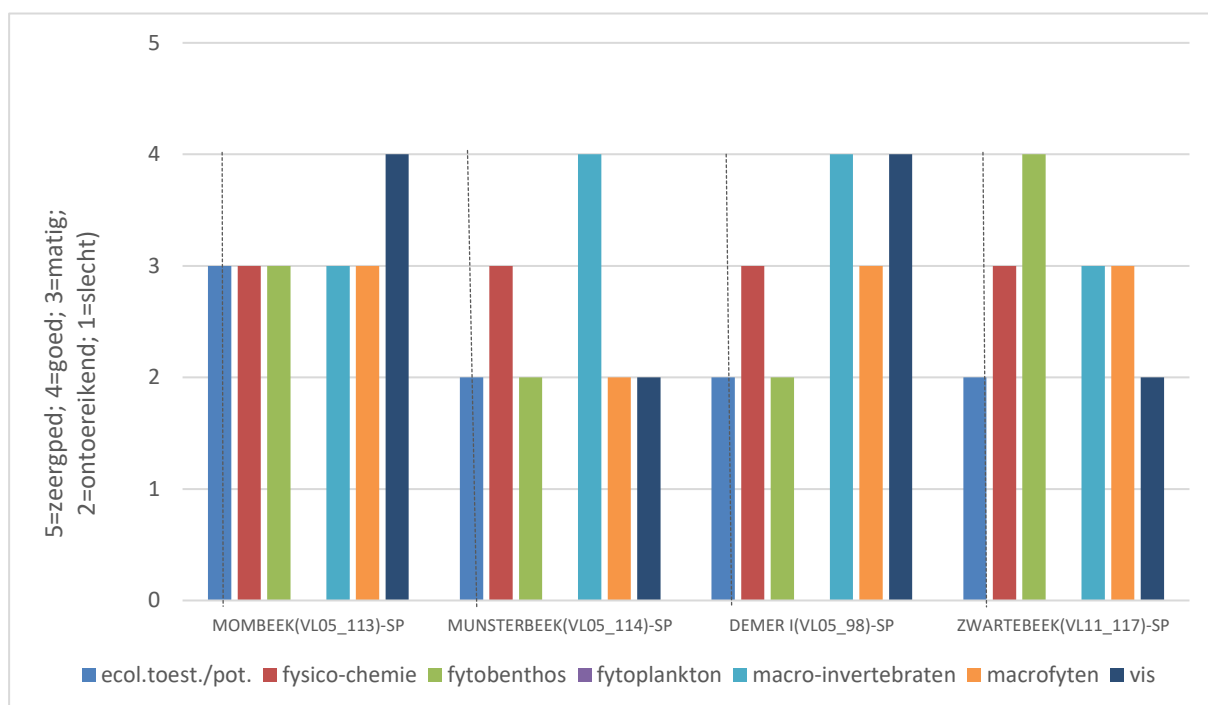
Figuur 5: Fysico-chemische toestand/potentieel in speerpuntgebieden in Demerbekken (2014-2016)



Figuur 6: Fysico-chemische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Demerbekken (2014-2016)



Figuur 7: Ecologische toestand/potentieel in speerpuntgebieden in Demerbekken(2013-2015)

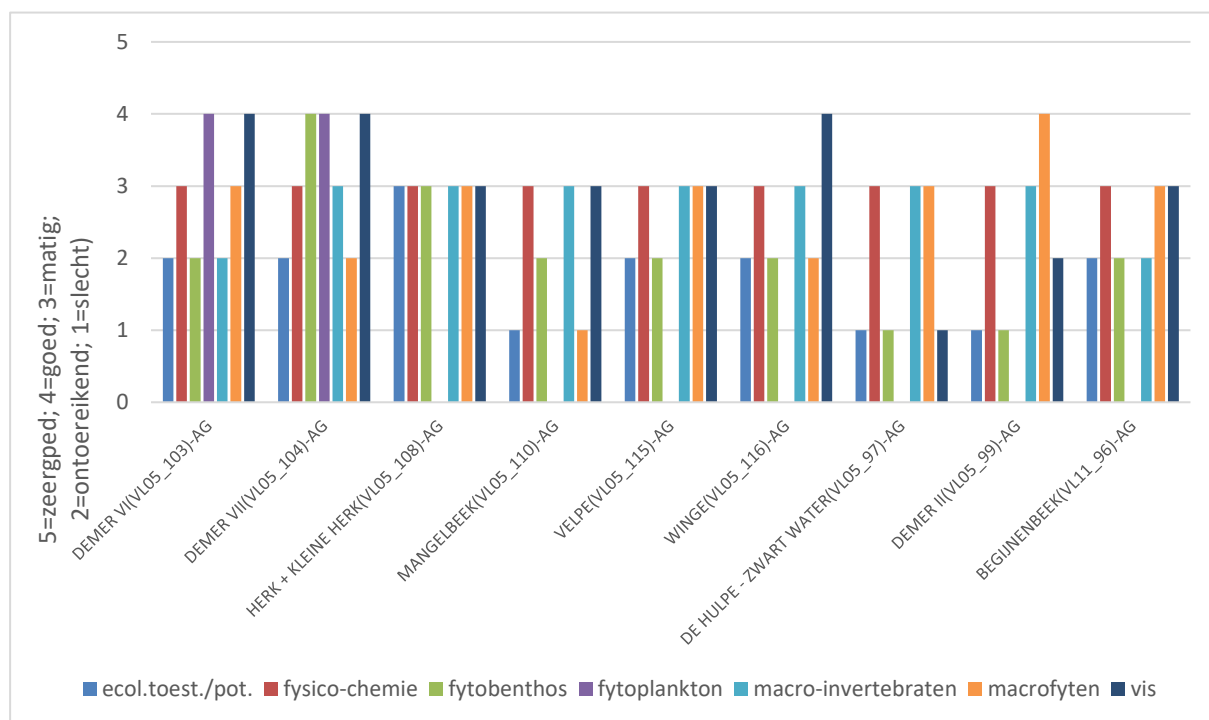


Figuur 8: Ecologische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Demerbekken(2013-2015)

IP advies

Aansluitend op het advies van de Bekkenraad dringt het Bekkenbestuur erop aan dat de nodige inspanningen worden gedaan om de effecten van de uitgevoerde projecten op korte en lange termijn te monitoren.

Het Bekkenbestuur sluit zich bij de opmerking van de Bekkenraad dat er voldoende middelen beschikbaar moeten zijn voor gemeentelijke projecten, in het kader van het bereiken van de goede toestand in speerpunt- en aandachtsgebieden, zeker bij landelijke en kleinere gemeenten. Aan de Vlaamse Milieumaatschappij en aan de rioolbeheerders (Aquafin, Infrax) wordt gevraagd om hieraan de nodige aandacht te besteden. Aan de gemeenten wordt ook gevraagd om aan de acties voor het bereiken van de goede toestand in speerpunt- en aandachtsgebied de nodige prioriteit te geven.



bebouwde gebieden waar interventies van brandweer of technische dienst nodig waren. Gelet op het feit dat deze informatie gebruikt wordt om de officiële watertoetskaarten te updaten, is een nauwkeurig en volledig beeld van de overstromingslocaties van groot belang. Het bekkenbestuur adviseert de CIW dan ook om een raamcontract af te sluiten voor het maken van helikopterbeelden en/of dronebeelden bij significante overstromingen. Dit levert niet alleen objectievere informatie, maar zorgt ook voor een kleinere, maar meer doelgerichte personeelsinzet tijdens en na crisisperiodes.

1.2.2 Watertekort

De gemiddelde dagafvoer op de Demer te Aarschot ligt aan het einde van het droogteseizoen (april tem september) onder het gemiddelde, meer bepaald tussen de P10- en P25-waarden (i.e. respectievelijk 10 en 25 % van e metingen sinds 1975 waren lager). De piekdebieten van juni werden gecompenseerd door een droog einde van het droogteseizoen. Het totaal afgevoerd volume tijdens het droogteseizoen van 2016 is 62 % hoger dan gemiddeld.

2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma

Voor het oplossen van het vismigratieknelpunt op de Demer 2e categorie ter hoogte van de Motmolen (Bilzen) zijn in 2016 plannen opgemaakt. In 2017 zal de vergunningsfase worden doorlopen. Nadien kan de uitvoering van start gaan.

Voor de resterende vismigratiekelpunten op de Demer 2e categorie (Slagmolen) en de Munsterbeek (thv centrum van Munsterbilzen) zal door de provincie en Watering Vereveld gekeken worden welke aanpassingen mogelijk zijn.

Door de Vlaamse Milieumaatschappij Afdeling Operationeel Waterbeheer, de waterbeheerder van de Demer 1e categorie, is een studie in 2016 opgestart om vier resterende vismigratieknelpunten op de Demer tussen Schulen en Bilzen op te lossen. Voor Demer I betreft het een knelpunt ter hoogte van de Renfortmolen. Voor Demer II de resterende knelpunten ter hoogte van de drempel in Godsheide en de drempel ter hoogte van de Robbenmolen. VMM AOW werkt in samenwerking met het studie bureau in de loop van 2017 voor elk van deze knelpunten het meest haalbare oplossingsscenario uit.

In 2016 werd door de provincie Limburg een ontwerpplan voor het structuurherstel op de Dautenbeek opgesteld. In 2017 wordt een bestek voorbereid, met als doel om in 2018 tot uitvoering over te gaan. Daarnaast wordt ook nog gewerkt aan het doortochtproject Dautenbeek opwaarts de St.-Servatiusstraat en worden er inrichtingswerken t.h.v. Dauteweyers aanbesteed en uitgevoerd (2017/2018). In 2018 wordt een kleinschalige hermeandering verder stroomafwaarts uitgevoerd.

De provincie Limburg is coördinator voor de administratieoverschrijdende opdracht tot opmaak van een masterplan voor het signaalgebied Diepenbeek (in uitvoering), waarvan deze actie onderdeel uitmaakt. Het masterplan, opgemaakt in overleg tussen de provincie Limburg, de Universiteit, de gemeente Diepenbeek, het Bekkensecretariaat, VLM, VMM, ANB en Natuurpunt, wordt afgerond in juni 2017. Voor de uitvoering wordt onder meer naar het instrument landinrichting gekeken (spoor 1 en 2).

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

– 91112S Vernieuwing persleiding RWZI Genk over Albertkanaal GENK

- 20792 Verbindingsriolering Hombroekstraat
- 21136 RWZI Bilzen - fase 2
- 23178 Afkoppeling Borggravevijver

ADVISING BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGINFRASTRUCTUUR

Technisch plan Aquafin 21.684: Verbindingsriolering Katteweidelaan (Diepenbeek) (voorwaardelijk gunstig advies)

Volgende projecten werden opgedragen op het OP 2018-2022:

22334 *Optimalisatie overstorten collector Stiemer*

- *Voorgesteld wordt om volgende projecten op het OP 2019 te plaatsen:*

- Dit project koppelt hemelwater af van het sterk verdunde rioleringsstelsel van Bilzen, waardoor de afwaartse (bemeten) overstort van Hoelbeek-Fieten (zijloop Munsterbeek) minder frequent zou werken en de verdunningsgraad op de RWZI deels verbetert. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

- Het project omvat de afkoppeling van een waterloop die momenteel rechtstreeks in het rioleringstelsel loopt. Door afkoppeling van dit project zou niet alleen de overstortwerking op de Wilderbeek (zijloop Munsterbeek, speerpuntgebied) minder werken, maar zou de sterke verdunning in het zuiveringsgebied Bilzen gedeeltelijk mee afgebouwd worden. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

- In Godsheide zijn diverse knelpunten omtrent instroom van grond- en oppervlaktewater gekend. Dit zorgt voor een sterke verdunning in de collector afwaarts (en draagt bij tot sterke verdunning in RWZI Hasselt). Hierop is tegelijkertijd de vuilvracht van 560 IE aangesloten en zijn bijkomende verkavelingen goedgekeurd. Het afwaartse overstort op Demer II (aandachtsgebied en gelegen thv trajectmeting ARW) treedt bijgevolg veel in werking. Optimalisatie van deze knelpunten draagt bijgevolg bij tot een duurzame oplossing van de overstortwerking en verdunningsproblematiek.

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Op het tweede deel (2de, 3de, 4de) van het *kwartaalprogramma 2016* (goedgekeurd 15/01/ 2016) werd het project 'L208210 Bilzen 16094 Aanleg van een gescheiden stelsel in de Fonteinstraat, Lethenstraat en gedeelte Reekhovenstraat te Rijkhoven' opgedragen.

AANLEG VAN EEN (BIJKOMENDE) OVERSTROMINGSZONE OP DE WINTERBEEK IN ROMERSHOVEN (HOESELT)
(ACTIE 6 F 0189)

De plannen voor de overstromingszone werden in 2016 deels opgemaakt. In 2017 worden deze verder afgerond, worden de onderhandelingen en aankoop van gronden geregeld, gebeuren de noodzakelijke modelleringen en wordt de bouwvergunning in orde gebracht voor openlegging van de Winterbeek. De eigenlijke werken zouden in 2018 worden opgestart.

ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET DEMERBEKKEN THV WATERLOOPGERELATEERDE EROSEIKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV AFSTROOMGEBIED VAN DE MOMBEEK, DE WINGE EN HET BRONGEBIED VAN DE DEMER EN DE ZUIDELIJKE ZIJLOPEN VAN DE MUNSTERBEEK (ACTIE 8B A 091)

Volgende erosieprojecten werden in 2016 gerealiseerd door de betrokken gemeente in samenwerking met het Provinciaal Steunpunt Land en Water:

- Aanleg aarden damconstructie en erosiepoel in de Weeraerdstraat te Widooie (Tongeren)

- Aanleg bufferbekken in de Stijn Streuvelslaan te Hoeselt

OVERSTROMINGEN IN 2016

Tijdens juli 2016 zijn er enkele zeer hevige onweders gepasseerd die ook sterk invloed hadden op de Demer en haar zijlopen. De Demer tussen Hasselt en Schulen heeft dagenlang boordevol gestaan. Enkele kleine bressen in de dijk hebben de Demervallei enige tijd onder water gezet. Deze bressen werden onmiddellijk dicht gemaakt. Er werden geen huizen bedreigd.

Stroomopwaarts was er in hoofdzaak veel wateroverlast ten gevolge van overtopping van de Winterbeek in Beverst (zie foto). Naar aanleiding hiervan worden de bestaande wachtbekkens op de Winterbeek geoptimaliseerd. In Munsterbilzen zijn enkele ondergrondse garages ondergelopen.



Figuur 11: wateroverlast in Beverst (Bilzen) in juni 2016

SIGNAALGEBIEDEN

Voor de Campus Diepenbeek (signaalgebied DEM-AG01) keurde de Vlaamse Regering op 24/01/2014 de verdere ruimtelijke afspraken goed voor het vervolgtraject. Voor dit signaalgebied is een masterplan in opmaak (zie hoger bij beschrijving van actie 5B_C_005 en 5B_B_007).

Voor het WoonUitbreidingsGebied in Munsterbilzen (signaalgebied SG_R3_DEM_04) en voor het industriegebied Kaatsbeek zuid (signaalgebied SG_R3_DEM_14) in Genk keurde de Vlaamse Regering een vervolgtraject goed op 31/03/2017. Een gewestelijk RUP is voor de hele omgeving (inclusief het signaalgebied) in opmaak.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID



In het verleden had het bekkensecretariaat zeer goede ervaringen inzake samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij in landinchtings-, natuurinrichtings en en ruilverkavelingsprojecten. Het Bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Landmaatschappij om ook in deze nieuwe projecten intensief samen te werken, zeker waar er een wisselwerking mogelijk is bij het bereiken van de goede toestand in de betreffende aandachtsgebieden.



2.2.2 Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk)

De Herk ontspringt in Rukkelingen-Loon en mondt uit in de Demer in Halen. Halverwege mondt de Mombeek uit in de Herk. Voor het integraal project Herk en Mombeek is er een strategisch project voor beide afstroomgebieden in uitvoering dat getrokken wordt door het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren. Meer informatie over Herk en Mombeek vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSSMOGELIJKHEDEN EN UITVOEREN VAN MEEST GEPASTE STRUCTUURHERSTELMAATREGELEN VOOR SINT-ANNABEEK (ACTIE 8A E 0229)

De Sint-Annabeek, de zuiverste beek binnen het speerpuntgebied Mombeek, bleek uit onderzoek een ideale plek voor de heruitzetting van de Europees beschermde rivieronderpad. In het kader van Integraal Project Herk en Mombeek bracht het Bekkensecretariaat in 2016 de betrokken partijen (Watering De Herk, Provincie, Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, ANB, VLM, conservator natuurgebied Natuurpunt) samen voor een overleg en terreinbezoek. Afspraken inzake beheer werden gemaakt met de waterbeheerders. In 2017 onderzoekt VLM, in het kader van de ruilverkaveling Jesseren hoe het structuurherstel van de Sint-Annabeek het best wordt aangepakt. Op basis van die studie dient Watering De Herk een investeringsdossier Polders en Wateringen in. Uitvoering wordt dan voor uitvoering in 2018/2019.

ANALYSTE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOERING VAN MEEST GEPAST
STRUCTUURHERSTEL VOOR MOMBEEK IN SBZ GEBIED BE2200038 THV HERKWINNING, MOMBEEKVALLEI TE
ZAMMELEN (ACTIE 4B E 0034)

In het kader van ruilverkaveling Jesseren werd een belangrijk gebied van de vallei van de Mombeek ter hoogte van Zammelen toebedeeld voor natuurdoeleinden. De Mombeek kent in dit gebied wel een meanderingspatroon, maar is er bijzonder diep uitgegraven. Bedoeling is om in dit gebied de structuurkwaliteit van de waterloop te verbeteren, oa. door het (laten) ophogen van de bodem. In 2017 organiseert het Bekkensecretariaat verder overleg met de betrokkenen (Watering De Herk, Provincie, Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, ANB, VLM, Natuurpunt). Bedoeling is om dit te laten uitmonden in een investeringsdossier Polders en Wateringen in 2017/2018 voor uitvoering in 2019 / 2020.

ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOERING VAN MEEST GEPAST STRUCTUURHERSTEL VOOR DE MOTBEEK(ACTIE 8A_E_0039)

De eerste fase van de herlegging en hermeandering van de Motbeek werd uitgevoerd in 2015. De Motbeek in Borgloon werd in het verleden gekanaliseerd. Om de Motbeek terug meer ruimte te geven, werkte de provincie Limburg, samen met Natuurpunt Borgloon en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, een beekherstelproject uit.

De uitvoeringsperiode van een mogelijke tweede fase hangt af van de verdere verbetering van de waterkwaliteit.



Figuur 13: nieuwe loop van de Motbeek (Borgloon)

HERSTEL STRUCTUURKWALITEIT, NATUURLIJKE WATERBERGINGS-CAPACITEIT EN SANERING

VISMIGRATIEKNELPUNTEN OP MOMBEEK 1° CATEGORIE (ACTIE 4B E 0278)

In 2017 wordt door VMM een ecohydrologische studie aanbesteed ter voorbereiding van een groot beekherstelproject dat betrekking heeft op de benedenloop van de Mombeek (1ste categorie waterloop), voornamelijk in de gebieden Mombeekvallei (Alken-Hasselt) en Nietelbroeken (Diepenbeek-Kortessem). Dit project wordt mee opgevolgd in het kader van het Integraal Project Herk en Mombeek.

STRUCTUURHERSTEL VOOR VAN DE GRONDELINGENBEEK DOOR ACTIEVE HERACTIVATIE VAN HET MEANDERINGSPROCES (ACTIE 8A_E_035)

Het project betreft een structuurherstel van de Grondelingenbeek (bovenloop van de Herk) in Heers en Sint-Truiden. Hierbij is zowel aandacht voor het herstel en bevorderen van het meanderingspatroon van de waterloop als voor het bevorderen van het biologisch leven in de waterloop (macroinvertebraten, ...) door het inbrengen van dood hout. Regionaal Landschap Haspengouw Haspengouw en Voeren organiseerde hiertoe in 2015 en 2016 de nodige overlegmomenten. Betrokken partijen zijn oa. de gemeenten Heers en Sint-Truiden, Natuurpunt (Heers en Sint-Truiden), Wilbeheerseenheid Hesbania, de waterbeheerders. Samen met de provincie Limburg werd de exacte ligging van de nieuwe meanders in kaart gebracht. Uitvoering is voorzien in 2017.



Figuur 14: voorbeeld van geplande acties op de Grondelingenbeek

ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOERING VAN MEEST GEPAST STRUCTUURHERSTELMAATREGELEN VOOR DE LEREBEEK (ACTIE 8A_E_0076)

In het natuurgebied aan de Lerebeek, beheerd door Limburgs Landschap, werd voor bepaalde stukken al een nulbeheer inzake beekruiming afgesproken. Het spontaan structuurherstel is nu al zichtbaar. In 2017/2018 wordt verder onderzocht hoe een minder intensief ruimingsbeheer voor een grotere oppervlakte van de waterloop kan worden toegepast. Een pijnpunt hierbij blijft de waterkwaliteit stroomopwaarts, die nog verder moeten worden aangepakt om dit structuurherstel kans op slagen te geven.

In het kader van de Instandhoudingsdoelstellingen binnen het SBZ-gebied ‘Kalkgraslanden van Haspengouw’ voerde Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren een quick-win project uit rond het herstel van de blauwgraslanden van Merlemont (vallei van de Mombeek). Het betrof de aanleg van een begreppelingssysteem in de graslanden. Het project werd afgerond in 2016.

De Herkebeek stroomt doorheen 2 grote historische kasteeldomeinen, namelijk het kasteeldomein Hex (graaf d'Ursel) en het kasteeldomein Voort (graaf Le Hardÿ de Beaulieu). Beide eigenaars zijn vragende partij om de beek ter hoogte van hun domeinen weer een meanderende loop te geven en de structuurkenmerken als flauwe zachthellende oevers, holle oevers en diepte – ontdieptepatronen te herstellen. Hier doet zich op deze manier een grote opportuniteit voor: het ecologisch herstel van een waardevolle bovenloop van de Herk (Herkebeek) over een afstand van ongeveer 2 kilometer,



Watering De Herk diende op basis van overleg met de betrokkenen voor elk gebied een aanvraag voor investeringsproject Polders en Wateringen in. Beide projecten werden goedgekeurd. De afronding van de werken aan de Herkebeek tussen Voort en Broekom, is voorzien in 2017. Voor de zone Sassenbroek (eveneens Herkebeek) wordt in 2017 een archeologienota opgemaakt eveneens een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning. Afhankelijk hiervan vindt de uitvoering van de werken plaats in 2017 of 2018.

Figuur 15: Herkebeek ter hoogte van Sassenbroek

Afstromend water en modder van de landbouwpercelen naar de lager gelegen woningen in de

De stad Tongeren werkte samen met het Provinciaal Steunpunt Land & Water aan een oplossing. In opdracht van de stad werd een aarden dam aangelegd die het afstromend water en sediment tijdelijk opvangen in een erosiepoel achter de dam. Het sediment kan dan bezinken en het water wordt vertraagd afgevoerd. Hiervoor werden ook subsidies van de Vlaamse Overheid en de provincie Limburg verkregen. De werken zijn ondertussen voltooid.

In augustus 2016 is een melding bij VMM binnengekomen omtrent vissterfte op de Herk ter hoogte van de Elsartmolen. Ter hoogte van de molen werden lage zuurstofwaarden gemeten. Mogelijk kan de lage waterstand en hogere temperaturen voor een zuurstofdaling hebben gezorgd. Metingen van de waterkwaliteit wezen geen andere oorzaak aan. Deze vissterfte was slechts tijdelijk.



UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Volgende projecten zijn afgerond in 2016:

- 20381B Collector Marmelbeek - deel Tramstatie
- 20381G Oorspr.GA/bij 20381: Collector Marmelbeek: Tramstatie
- 20381A Collector Marmelbeek
- 20382 Verbindingsriolering Tongersesteenweg

- 22111 Afkoppeling waterloop Rode Poel
- 20017 Collector Kleine Herk fase 2

pagina 25 van 99

- ## ADVISING BOVINGEMEENTELIJKE SANERINGINFRASTRUCTURE

- Technisch plan Aquafin 20.380: VBR (of KWZI) Zammelen (Kortesseem) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 23.099: Aansluiting Sassenbroekstraat (Alken) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 20.508: Optimalisatie overstort Groeneschild (Heers) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Terugkoppeling technisch plan 22.538 Aansluiting Misenberg (Diepenbeek) (voorwaardelijk gunstig advies)

- 20380G Aansluiting Zammelen op RWZI Borgloon-Jesseren: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 20380V Aanleg riolering in Zammelenstraat (deel), Sint-Amandusstraat (deel) en Keipoelstraat (deel)
- 20508G Optimalisatie overstort Groeneschild: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 23101 Verbindingsriolering Bronstraat
- 20753V2 Rioleringswerken in de Sint-Laurensstraat en Overrepenstraat
- 21006V Aanleg riolering in de Hamstraat
- 23282 Collector Kolmont
- 21971V Afkoppelen industrieweg
- 22538G Aansluiting Misenberg: gecombineerd gemeentelijk aandeel

Voorgesteld wordt om volgende projecten op het OP 2019 te plaatsen:

pagina 26 van 99

23268 Diepenbeek Aansluiting KWZI Tierstraat(Diepenbeek)

- Dit project omvat de aansluiting van de bestaande KWZI in de Tierstraat op het zuiveringsgebied van Wimmertingen. De huidige KWZI werkt niet optimaal waarbij aansluiting op de aangrenzende zuiveringsinstallatie het meest aangewezen is. Hierdoor zal de vuilvracht van 109 IE veel effectiever gezuiverd worden en minder impact hebben op de Brikbeek-Winterbeek (en aangrenzende beschermde natuurwaarden) en uiteindelijk op het speerpuntgebied van de Mombeek (en aangrenzende natuurwaarden van de Nietelbroeken). Het project kan echter pas worden gerealiseerd na uitvoering van de rioleringswerken langsheen de Misenbergbeek.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 86 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Op het tweede deel (2de, 3de, 4de) van het *kwartaalprogramma 2016* (goedgekeurd 15/01/ 2016) werden volgende projecten opgedragen:

L216044 Gemeentelijke werken i.k.v. AQF-project 'collector Kleine Herk fase 1 - 20016'- dienstriolering voor aansluiting 17 woningen langs achterkant van Steenweg op Vrolingen vanaf Zangstraat (Wellen).

L217026 Hasselt 19106 Oude Maasstraat en Wanbeekstraat.

WATERKWANTITEIT

AANLEG VAN EEN OVERSTROMINGSZONE OP DE GOLMEERZOUWBEEK IN BORGLOON (ACTIE 6_F_0186)

In 2017 start de provincie Limburg met een haalbaarheidsonderzoek en eventuele verwerving van gronden voor het project.

In samenwerking met Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, de provincie Limburg en Natuurpunt diende Watering De Herk in 2016 een subsidieaanvraag Polders en Wateringen in voor een structuurherstelproject op de Golmeerzouwbeek. Dit project werd gunstig geadviseerd. Tegen eind september 2017 wordt een definitief aanvraagdossier ingediend voor dit project.

**STRUCTUURHERSTEL VOOR HERK EN AANLEG EN VERDERE ECOLOGISCHE INRICHTING VAN HET
OVERSTROMINGSGBIED HOENSHOVEN (BORGLOON) DOOR ACTIEVE EN PASSIEVE HERACTIVATIE VAN HET
MEANDERINGSPROCES. (ACTIE 8A E 075)**

Voor de aanleg van het overstromingsgebied in Hoenshoven zijn in 2016 de laatste stappen gezet. Het betreft de aankoop en onteigening , door de provincie Limburg, van diverse gronden. Hierdoor kan normaliter in 2017 overgegaan worden tot de uitvoering van dit overstromingsgebied op de Herk 2e categorie.

De verdere ecologische aanleg wordt bestudeerd. Belangrijk aspect hierbij is ook de waterkwaliteit van

de Herk, die nog verder dient te verbeteren.

AANLEG OVERSTROMINGSGBIEDEN OP DE HERK (1STE CATEGORIE) GROOTE BEEMD ALKEN-WELLEN EN HERTEN.

De aanleg van de overstromingsgebieden op de Herk 1e categorie, een actie uit het vorige bekkenbeheerplan, werd in 2016 opgestart. Het betreft de aanleg van een overstromingszone juist stroomopwaarts het centrum van Wellen (gebied Herten) en juist stroomopwaarts het centrum van Alken (Grote Beemd). Beide gebieden kunnen een aanzienlijk volume water bufferen vanuit de Herk. Het overstromingsgebied van Grote Beemd wordt beheerd door Limburgs Landschap.



Figuur 17: aangelegde vistrappen op de Herk thv de Graatmolen (Wellen)

WATEROVEREND MAKEN VAN DE GROOTBEEMDSLOOT IN HET OVERSTROMINGSGBIED TUSSEN ALKEN EN WELLEN (IN UITVOERING VAN HET VORIG BEKKENBEHEERPLAN)

Het IP advies van de laatste algemene bekkenvergadering van het Demerbekken vroeg om de grotebeemdsloot, in het overstromingsgebied Grote Beemd terug watervoerend te maken. Daarvoor bracht het bekkensecretariaat in 2016 de betrokken partijen (waterbeheerder (VMM), gemeente Wellen en terreinbeheerder Limburgs Landschap) rond de tafel.

Doel van het project was om bronwater van de ene oever van de beek naar de andere kant van de oever te leiden en om zo de grote beemdsloot met gebiedseigen, zuiver grondwater te voeden. Dit kan gebeuren vanuit twee verschillende bronnen: de bron Graetmolen en de bron Maupertuus. VMM integreerde deze actie betreft in de aanleg van het overstromingsgebied Grote Beemd. De werken werden, tot ieders tevredenheid, afgerond in 2017. De doorvoer van water vanuit de bron Maupertuus

wordt verder bekeken.

OVERSTROMINGEN IN 2016

In juli 2016 teisterden enkele zeer hevige onweersbuien het afstroomgebied van Herk en Mombeek. Het wachtbekken te Stevoort was voor 100 % gevuld. Hierdoor waren er in Stevoort, in tegenstelling tot in 2010, geen problemen van wateroverlast. In Alken trad de Kleine Herk echter meerdere malen uit de oevers en zette de sporthal en de directe omgeving meerdere keren onder water. Stroomopwaarts Alken is in de loop van 2017 het wachtbekken van Grote Beemd en Herten uitgevoerd. Dit heeft impact op het waterpeil van de Herk en Kleine Herk thv Alken.



Figuur 18: wateroverlast langs Kleine Herk in Alken juni 2016

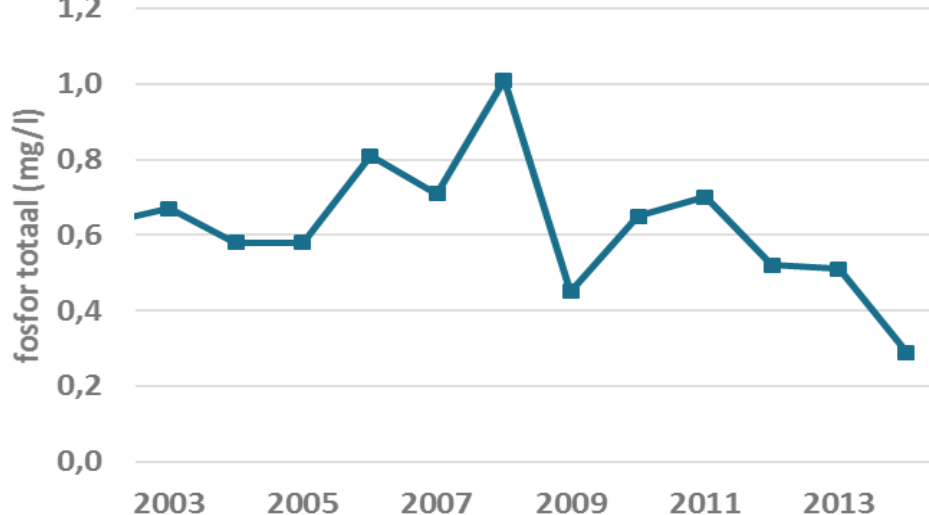
VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOEREN VAN MEEST GEPASTE STRUCTUURHERSTELMAATREGELEN VOOR DE MOTBEEK (ACTIE 8A E 039)

De Motbeek in Borgloon werd in het verleden gekanaliseerd. Om de Motbeek terug meer ruimte te geven, werkte de provincie Limburg, samen met Natuurpunt Borgloon en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, een zogenaamd “beekherstelproject” uit. De eerste fase van de hermeandering werd uitgevoerd in 2015.

Het resultaat is een mooi meanderend beekje in het laagst gelegen deel van de vallei. Door het kronkelend patroon is de beek langer geworden, waardoor de afvoer van het water vertraagt en er meer waterbuffercapaciteit ontstaat. Hierdoor vermindert het overstromingsrisico stroomafwaarts. In

In 2015 zorgde het bekkensecretariaat, in samenwerking met VMM, voor een eerste doorlichting van het speerpuntgebied Mombeek. Op basis van die doorlichting en verder overleg in het kader van het



Het gebied Herk en Mombeek omvat 1 speerpuntgebied (Mombeek) en 1 aandachtsgebied (Herk /-Kleine Herk). Het bekkensecretariaat maakte een doorlichting van speerpuntgebied Mombeek en stelt in 2017 een doorlichting voor van aandachtstgebied Herk-Kleine Herk. Uit deze doorlichtingen blijkt dat, om in 2021 (SPG Mombeek), resp. 2027 (AGB Herk-Kleine Herk) de goede toestand te behalen, er belangrijke investeringen nodig zijn. Die investeringen hebben te maken met (1) de verbetering van de rioolzuiveringsinfrastructuur, (2) maatregelen om de diffuse instroom in de waterloop te verminderen

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders (VMM, Provincie Limburg, Watering De Herk) en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. Deze acties en maatregelen worden ontwikkeld in het kader van de besprekingen van het Integraal Project. 2021 (voor de speerpuntgebieden; 2027 voor de aandachtsgebieden) is niet ver meer, en maatregelen vragen al een zekere doorlooptijd om effect te hebben.

Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om verder maximaal in te blijven zetten op structuurherstel in dit gebied. Op korte termijn zijn studies nodig om tot concrete ontwerpen te komen inzake structuurherstel van de Mombeek (oa de projecten in de benedenloop door VMM en de projecten rond Zammelen, ... van Watering De Herk, Provincie Limburg, Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, VLM, gemeenten, ...). Ook voor de Herk-kleine Herk zijn nog verschillende projecten mogelijk (oa. de Herk ter hoogte van Stevoort, ...). Waar er al concretere plannen bestaan wordt gevraagd om de uitvoering zo snel mogelijk te voorzien. In de andere gevallen om zo snel mogelijk de studiefase op te starten.

Bijsturingen actieprogramma

Tabel 1: bijsturingen acties Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk)

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokken e	Actie ifv KRLW/ ORL	Bijsturing (aanpassing /actie wordt geschrapt/ nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
8A_E_0075	Structuurherstel voor Herk en aanleg en verdere ecologische inrichting van het overstromingsgebied Hoenshoven (Borgloon) door actieve en passieve heractivatie van het meanderingsproces.	Provincie Limburg		KRLW	Overgang van indicatieve naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie door de uitvoering van voorgaande acties in het kader van het overstromingsgebied Hoenshoven (afwerking)

De Zwarte Beek ontspringt op het Kempisch Plateau en stroomt doorheen een veenrijke vallei verder door tot in de Demer in Diest. De Zwarte Beek is één van de weinige beekvalleien waar van bron tot monding nagenoeg aanééngesloten een actief natuurbeheer van toepassing is. Voor dit integraal project en speerpuntgebied zijn alle betrokken actoren reeds enkele malen samengekomen. Meer informatie over de Zwarte Beek vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

HERSTEL STRUCTUURKWALITEIT, NATUURLIJKE WATERBERGINGS-CAPACITEIT EN SANERING
VISMIGRATIEKNELPUNTEN OP ZWARTE BEEK 1E CAT (ACTIE 4B_E_275)

A photograph of a newly constructed pond in a rural landscape. The pond is filled with murky, brown water and is surrounded by dark, exposed earth. In the background, there is a green field, a line of trees, and a cloudy sky.

Voor het brongebied van de Zwarte Beek komen diverse administraties (Landbouw en Visserij, OVAM, VMM, provincie, ANB, gemeenten ea.) periodiek samen naar aanleiding van het milieuincident ter hoogte van de mestverwerkingsinstallatie in het brongebied van de Zwarte Beek. Bedoeling is de impact integraal te monitoren, en de opgelegde maatregelen op te volgen zodat de impact naar de Zwarte Beek en Bolisserbeek en Dommel geminimaliseerd wordt.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

- 21839 Verbindungsriolering Genenbos LUMMEN

- 22454 Sanering Voortbeek
- 22584 Buffering Vurtense Schansstraat

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

In 2016 werd door het bekkensecretariaat (in juni en december) een integraal overleg georganiseerd omtrent de ecologische toestand van de Zwarte Beek. Hierbij werden alle betrokken actoren uitgenodigd. In eerste instantie werd de huidige (en afstand ten opzichte van de gewenste) waterkwaliteit van de Zwarte Beek toegelicht:

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

-
- | Year | Zelem | Gestelse molen | Hemelbrug | Reeks5 |
|------|-------|----------------|-----------|--------|
| 2002 | 0,10 | | 0,10 | 0,07 |
| 2003 | 0,07 | | 0,073 | 0,07 |
| 2004 | 0,107 | | 0,107 | 0,07 |
| 2005 | | 0,117 | 0,092 | 0,07 |
| 2006 | | 0,132 | 0,055 | 0,07 |
| 2007 | | 0,105 | 0,086 | 0,07 |
| 2008 | | 0,121 | 0,07 | 0,07 |
| 2009 | | 0,124 | 0,072 | 0,07 |
| 2010 | | 0,092 | 0,082 | 0,07 |
| 2011 | | 0,11 | 0,078 | 0,07 |
| 2012 | | 0,075 | 0,058 | 0,07 |
| 2013 | 0,046 | 0,085 | 0,072 | 0,07 |
| 2014 | 0,062 | 0,109 | 0,075 | 0,07 |
| 2015 | 0,051 | 0,064 | 0,054 | 0,07 |
| 2016 | 0,06 | 0,084 | 0,07 | 0,07 |

Diverse oorzaken verklaren deze waterkwaliteit: niet-aangesloten huishoudelijk afvalwater, effluent van RWZI Koersel, overstortwerking, industrieel afvalwater dat in de waterloop terecht komt en (last but not least) de structuurkwaliteit van de waterloop. Daarop aansluitend werd overlopen welke projecten nog in uitvoering zijn of nog uitgevoerd moeten worden om de ecologische toestand te verbeteren.

Advisering IP

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders (VMM, provincie Limburg) en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. Deze acties en maatregelen worden ontwikkeld in het kader van de besprekingen van

het Integraal Project. 2021 is niet ver meer, en maatregelen vragen al een zekere doorlooptijd om effect te hebben.

Het Bekkenbestuur wenst de Vlaamse MilieuMaatschapij te feliciteren voor het prachtige hermeanderingsproject dat in 2016 werd uitgevoerd. Het Bekkenbestuur bedankt Natuurpunt en de Provincie Limburg voor het ter beschikking stellen van gronden voor dit project.



- Technisch plan 21.082 : Verbindingsriolering Waanrode (Kortenaken) (ongunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 20.709B Blerebergstraat (Tielt-Winge) (voorwaardelijk gunstig advies)

Volgende projecten werden op het OP 2018 goedgekeurd:

- 21021V Aanleg 2DWA-riolering in de Malendriesstraat
- 20079V Aanleg riolering in Kwadestraat, Wolvenstraat, Mierenberg, Dorpstraat en Bekweg
- 21079V1 Aanleg riolering op Heikantberg in Esdreef, Wandeldreef, Berkenlaan (deel), Heirbaan (deel) en Elzendreef (deel)
- 21079V2 Aanleg riolering op Heikantberg in Elzendreef, deel Acacialaan, deel Kwikstaartweg en deel Populierenlaan
- 21079V3 Aanleg riolering op Heikantberg in deel van Kwikstaartweg
- 22736G Verbindingsriolering De Hoek: gecombineerd gemeentelijk aandeel

- Voorgesteld wordt om volgende projecten op het OP 2019 te plaatsen:

- Dit project zou bijkomend afvalwater van 250 IE aansluiten op de geplande RWZI van Bekkevoort. Dit zou, samen met de overige aangesloten vuilvrachten in zuiveringsgebied Bekkevoort, een sterke verbetering betekenen van de waterkwaliteit van de Begijnenbeek, (aandachtsgebied) wat tegelijkertijd een verademing betekent van de afwaarts gelegen erkende natuurwaarden, het hermeanderingsproject op de Begijnenbeek, het Begijnenbeekwater dat door de oude Demerbedding in Diest stroomt en de Leugenbeek die bij hoog water een deel van de Begijnenbeek naar het Webbekoms Broek brengt.

- Dit project sluit een aanzienlijke vuilvracht aan op de in aanbouw zijnde RWZI van Tielt-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks of onrechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van het Walenbos en is gelegen in aandachtsgebied. De uitvoering van het project is afhankelijk van de uitvoering van verschillende gemeentelijke projecten die vuilvracht naar de collector dienen af te voeren. Prioritaire afhandeling van deze gemeentelijke projecten is bijgevolg aangewezen. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

22420 Tielt-Winge Verbindungsriolering Kiezegem

- Dit project saneert een aanzienlijke huishoudelijke vuilvracht (onmiddellijk ca. 220 IE) van Kiezegem naar de RWZI Sint-Joris-Winge. Dit project is gelegen aan de bron van de Wingebeek (zijloop van de Winge) en zal stroomafwaarts een invloed hebben op de overstromingsgevoelige vallei van de Winge. De Wingebeek en Winge zijn aandachtsgebied en de afwaartse overstromingsgevoelige natuurwaarden in de Wingevallei zijn beschermd als Habitat- en VEN-gebied.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 86 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

4B_E_0293 - AANPAK STRUCTUURHERSTEL EN SANERING VISMIGRATIE WINGE IN SAMENHANG MET HERSTEL WATERBERGINGS-CAPACITEIT EN BESCHERMINGSMAATREGELEN EN 6_H_0009 - REALISATIE VAN BESCHERMINGSDIJKEN LANGS DE WINGE EN GROTE LOSTING MET MAXIMALE BEHOUD VAN BERGINGS-CAPACITEIT VALLEIGEBIED

In 2016 werd een grondige analyse met het verbeterde oppervlaktewatermodel van de Winge uitgevoerd. Meerdere maatregelen omtrent meerlaagse waterveiligheid werden met het model doorgerekend. De doorgerekende maatregelen werden vooraf geselecteerd door de VMM en de provincie Vlaams Brabant. Realisatie van specifieke lokale beschermingsdijken blijkt meer effect te hebben dan aanleg van grote overstromingszones.

De resultaten van deze scenario-analyse werden toegelicht en besproken op 2 overlegvergaderingen met alle betrokken instanties. Uit dit overleg bleek dat de verschillende waterbeheerders akkoord zijn met de voorgestelde resultaten en conclusies. Op die manier werd een globale aanpak voor het stroomgebied uitgewerkt. De diverse maatregelen zullen door de betrokken waterbeheerder in de loop van 2017 verder worden uitgewerkt met het oog op uitvoering in de komende jaren.

- Aanleg graszone en plantaardige dammen – Staatsbaan te Bekkevoort



OVERSTROMINGEN IN 2016

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).



2.2.5 Velpe (aandachtsgebied Velpe)

De Velpe ontspringt te Boutersem en stroomt doorheen de Zuid-Hagelandse gemeenten Glabbeek en Kortenaken naar Halen waar ze in de Demer uitmondt. Voor de Velpe zal de komende jaren veel huishoudelijk afvalwater aangesloten worden op nieuw te bouwen waterzuiveringsinstallaties. Een overzicht hiervan zal de komende jaren worden opgemaakt in kader van het op te starten integraal project. Meer informatie over integraal project Velpe vindt u op de [website van het Demerbekken](#).



WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

AANPAK MILIEUINCIDENT (ACTIE ZONDER NUMMER)

In augustus 2016 zijn er ten gevolge van hevige regenval silosappen uit sleufsilos in Boutersem naar een vijver gelekt, waardoor ook silosappen in de Velpe terecht kwamen.. Deze vijver is verbonden met de Velpe. De verbinding werd dicht gemaakt en de vervuilde vijver werd leeggepompt.

Figuur 26: verontreiniging van silosappen via vijver naar Velpe

OPTIMALISATIE BESTAANDE VISTRAP TER HOOGTE DAELEMSE MOLEN (8A C 561)

In 2016 werd op initiatief van VMM AOW en in overleg met de betrokkenen de plannen uitgetekend voor de aanpassing van de vistrap en de debietsverdeling ter hoogte van de Daelemse molen. Hierdoor zal de bestaande vistrap geoptimaliseerd worden. De bouwvergunning werd in 2016 bekomen. De werken zullen uitgevoerd worden in 2017.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGS-INFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Volgend project is in 2016 afgerond:

- 20563 KWZI Glabbeek-Kapellen GLABBEEK

Volgend project was in uitvoering in 2016, maar is nog niet afgerond:

- 22125 Aansluiting LP nieuwe verkaveling&LP Leuvensestwg.opwaarts

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

- Technisch plan Aquafin 22.730: Verbindingsriolering Doddelbergstraat (Kortenaken) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 23.148: Verbindingsriolering Tiensesteenweg (Kortenaken) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 21.021: Collector Molendries (Boutersem) (ongunstig advies)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Volgende projecten werden goedgekeurd op het OP 2018:

- 22730G Verbindingsriolering Doddelbergstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 22813 Verbindingsriolering Lindestraat (Blekkom - Halen)
- 20125V1 Afkoppelen aangesloten draineringen op de riolering in de Pepinusforstraat te Bunsbeek
- 20125V2 Aanleg 2DWA-riolering in de Walmersumstraat te Bunsbeek
- 20126V Aansluiting Hoeledensesteenweg naar RWZI
- 20717V Afkoppelen van de grachten in de Torenstraat (Glabbeek)
- 21058G Collector Velp Kersbeek-Miskom: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 21538AV Aanleg riolering in Zilveren Helmenstraat, Mannenkenshaagstraat, Holeikstraat, Rotemstraat, Velpenstraat en Bloemendaalstraat
- 21538BV1 Aanleg riolering in Hagelandstraat (aandeel Infrax)
- 21538BV2 Aanleg riolering in Gebrandhofstraat, Oude Leuvensebaan, Kruisweg en Gemengde Brigadestraat

WATERKWANTITEIT

OVERSTROMINGEN IN 2016

In het afstroomgebied van de Velpe waren er in juni 2016 diverse hevige onweersbuien die zorgden voor uitzonderlijk veel afstromend regenwater van de velden en eveneens voor overtopping van de zijlopen van de Velpe. Er waren op diverse plaatsen wateroverlast in onder andere Kortenaak en Halen. Erosiebestrijdende maatregelen en maatregelen-bij-de-bron kunnen bij intense regenbuien de wateroverlast ten gevolge van afspoelend regenwater in reliëfrijke gebieden beperken. De intensiteit van de regenbui was echter uitzonderlijk en kan moeilijk als referentie gebruikt worden om maatregelen te definiëren. Waar mogelijk worden ingebuisde grachten, die vaak aanleiding geven tot wateroverlast, terug open gemaakt.



Figuur 27: wateroverlast in de Liebroekstraat (Halen) in juni 2016 (bron: youtube.com)

AANLEG DWARSDIJK IN VELPEVALLEI TER HOOGTE VAN PAMELENSTRAAT

Ter hoogte van de Pamelenstraat in Glabbeek was onder andere in juli 2014 wateroverlast. In overleg met de gemeente en na hydrologische modellering werd in 2016 beslist de bestaande weg deels op te hogen. In 2016 zijn door VMM AOW hiertoe de plannen uitgetekend. Met het oog op uitvoering zal de bouwvergunning worden aangevraagd en zullen de noodzakelijke onteigening gebeuren.

2.2.6 Schulensbroek en Webbekomstbroek (aandachtsgebied Mangelbeek, aandachtsgebied Herk)

Tussen Lummen, Herk-de-Stad, Halen en Diest komen diverse waterlopen samen. Het betreft de Demer, Mangelbeek, Herk, Velpe en Zwarte Beek. Hier zijn in het verleden de overstromingsgebieden van Schulen en Webbekom uitgebouwd. Dit overstromingsgevoelig gebied is het waterveiligheidscentrum van het Demerbekken en een thuis voor zeldzame watergebonden natuur. Meer informatie over dit gebied vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Volgend project was in uitvoering in 2016, maar nog niet volledig afgerond:

- 22732 Optimalisatie Verbindingsriolering 98284 Halense Baan

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

- Technisch plan Aquafin 21.971: Optimalisatie overstort Vroentestraat (Herk-de-Stad) (voorwaardelijk gunstig advies)
- Technisch plan Aquafin 23.172: Knijpconstructies en overstort i.k.v. optimalisatie overstort Vroente (Herk-de-Stad) (voorwaardelijk gunstig advies)

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Voorstel is om volgende projecten op het OP 2019 goed te keuren:

22539 Halen Optimalisatie overstort Vinnenhoekstraat

- Dit project zorgt voor een vermindering van de overstortwerking op de zijlopen van het Zwart Water (Donderbosbeek, Kruisbeek). Aangezien een grote vuilvracht doorheen de riolering passeert kunnen deze (deels bemeten) overstorten een sterke impact hebben op deze zijlopen die doorheen het veenrijke Gorenbroek (over)stromen. Een optimalisatie van de overstortwerking zou een verbetering betekenen van de beschermde natuurwaarden die binnen het kader van het Life-Delta-project opgewaardeerd worden door ANB.

3163 Hasselt Optimalisatie OS en toevoerleiding RWZI Kermt

- Dit project omvat een technische aanpassing ter hoogte van RWZI Kermt zodanig dat het overstort minder frequent zou werken. Dit overstort komt in Demer III terecht juist stroomopwaarts het overstromingsgebied van Schulen.

23146 Lummen Verbindingsriolering Zwarte-Brugstraat, Linkhoutstraat

- Dit project saneert de huishoudelijke vuilvracht van een deel van de Linkhoutstraat en aansluitende straten. Deze vuilvracht komt hierdoor niet meer terecht in de kwelrijke zone tussen de Demer en de Linkhoutstraat die uiteindelijk afwatert naar het pompgemaal van het Schulensmeer.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 86 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

OPHOGEN TOEGANGSWEG NAAR POMPGEMAAL SCHULEN (ACTIE ZONDER NUMMER)

In 2016 werd de toegangsweg (Begijnenbroekstraat in Lummen) naar het pompgemaal van Schulen opgehoogd. Hierdoor is het pompgemaal steeds bereikbaar bij hoog water. Hierbij werd rekening gehouden met de lokale afwateringsgrachten en de waterbergingscapaciteit van het gebied.

OVERSTROMINGEN IN 2016

In juni 2016 stond de Demer wekenlang kritisch hoog. Hierdoor werden de wachtbekkens van Schulen en Webbekom aangesproken. Het binnenbekken van Schulen was 85 % gevuld, het buitenbekken 61%. Het binnen- en buitenbekken van Webbekom was 52 % gevuld.



Figuur 28: overstromingen vanuit Demer thv Kasteel van Looy (Lummen) juni 2016



Doordat diverse valleigebieden langdurig overstroomd zijn, is heel wat plantenmateriaal beginnen rotten. Bij het geleidelijk aan leeglopen van de overstroomde valleigebieden is er op die manier heel wat rottend organisch materiaal terecht gekomen in de waterlopen. Dit heeft op enkele plaatsen rond het Schulensmeer tot tijdelijke en lokale vissterfte geleid.

Figuur 29: vissterfte ten gevolge van langdurige overstroomde valleigebieden

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID



ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING EN WIN-WIN'S IKV DE VERDERE UITVOERING VAN HET INTEGRAAL PROJECT SCHULENSBROEK, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR AANDACHTSGEBIED HERK EN AANDACHTSGEBIED MANGELBEEK (ACTIE 9_C_003) EN VERHOOGING ECOLOGISCHE KWALITEIT SCHULENSBROEK REKENING HOUDENDE MET HOOFDFUNCTIE WATERBERGING (ACTIE 4B_E_283)

Delta Life Project goedgekeurd

Het overstromingsgevoelig gebied van Schulen en Webbekom is het waterveiligheidscentrum van het Demerbekken en een thuis voor zeldzame watergebonden natuur. De komende vijf jaar investeren de beheerders van het Schulensbroek en het Webbekomboek via het ambitieuze Delta Life project samen in waterbeheer, natuur en zachte recreatie in dit unieke samenvloeiingsgebied.

Op de planning staan het opnieuw aansluiten van een oude loop van de Oude Herk, het herstel van de moeraszones en het grachtenstelsel in het gebied en de natuurvriendelijke inrichting van de oevers van het Schulensmeer. Het typische deltalandschap wordt ook verder open gemaakt ten voordele van de valleinatuur. Om bezoekers te laten kennismaken met de bijzondere natuur wordt een uitkijktoren op het dak van het bezoekerscentrum aan het Schulensmeer ingericht en komt er een avonturenpad en een voetgangersbrug. Het project loopt van september 2016 tot augustus 2022.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).



Figuur 30: Schulensmeer (foto: Frederik Santermans)

Advisering IP

Het gebied Schulensbroek- Webbekomboek omvat de benedenloop van twee aandachtsgebieden (Herk en Mangelbeek), het stilstaand waterlichaam Schulensmeer en het waterlichaam Demer IV. Het gebied sluit ook aan bij het gebied Demervallei (waterlichamen Demer VI en VII, beide aandachtsgebied). De komende jaren zal in het kader van het Life Delta project een visie op het gebied worden opgemaakt en uitgevoerd.

Het Life Delta project biedt mogelijkheden om de ecologische waarde van de gebied op belangrijke wijze te verhogen. Het bekkenbestuur vindt dit project zeer waardevol en vraagt aan het bekkensecretariaat bij te dragen aan de visievorming en uitvoeringen in het kader van dit project.

2.2.7 De Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek)

Het gebied de Wijers omvat enerzijds het vijverkernegebied rond Zonhoven. Anderzijds omvat het (op grondgebied van Lummen, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Genk en Hasselt) de valleigebieden van de Mangelbeek, de Roosterbeek en de Stiemberbeek. Voor het gebied van de Wijers coördineert VLM diverse projecten. Waterkwaliteit en waterkwantiteit komt hierbij onder andere aan bod. Meer informatie over de Wijers vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

OPTIMALISATIE WATERTOEVOER NAAR DE MATEN IN SBZ-GEBIED BE2200028, DOOR GERICHTE INRICHTING VAN STIEMERBEEK EN SCHABEEK (OMGEVING SLAGMOLEN, INTEGRAAL PROJECT DE WIJERS) (ACTIE 4B B 126)

In 2016 liep een ecohydrologische studie . Op basis daarvan werd het eindvoorstel van het landinrichtingsplan Slagmolen opgemaakt. Dat ligt momenteel voor bij de minister ter goedkeuring. In 2017 worden de technische plannen opgemaakt en loopt de bouwvergunningsaanvraag, gevolgd door de aanbestedingsprocedure. In 2018 is de uitvoering van de werken aan de Schabeek/Stiernerbeek voorzien. Deze worden mede gesubsidieerd door het LIFE+ project Green4Grey. De werken zouden eind 2018 volledig moeten uitgevoerd zijn.

REALISEREN VAN DE PROVINCIALE NATUURVERBINDING TUSSEN HET NATUURGEBIED HET WIK (BOKRIJK) EN DE MATEN. ECOLOGISCHE VERBINDING VOOR DE BRUINE RUGSTREEPPAD (INTEGRAAL PROJECT DE WIJERS) (ACTIE 8A A 011)

Deze verbinding werd deels gerealiseerd ikv het SORP-project De Wijers in combinatie met middelen van de provincie Limburg (Biodiversiteitsprojecten). In het nog in te stellen natuurinrichtingsproject Bokrijk-Kiewit worden nog bijkomende maatregelen ifv natuurverbinding voorzien. De timing voor de uitvoering is voorzien in 2019.

OPTIMALISATIE VAN GRONDWATERPEILN I.F.V. BESCHERMEN AANWEZIGE BEWONING EN REALISEREN VAN GEWENSTE NATUURSTREEFBEBDEN (NATTE NATUUR) IN HET MIJNVERZAKKINGSGBIED SCHANSBROEK (INTEGRAAL PROJECT DE WIJERS, LANDINRICHTING STIEMERBEEKVALLEI) (ACTIE 5A C 010)

In 2016 deed VLM het voorbereidende werk voor de aanbesteding van de ecohydrologische werken in Schansbroek. Daarbij hoorde ook het zoeken naar de technisch beste optie om water naar hogerop in het gebied te pompen. Daar is gekozen voor de bouw van een nieuw pompstation dat het water uit het mijnverzakkingsgebied hogerop zal pompen ifv het oplossen van een verdrogingsproblematiek in het noorden van het gebied.

Dit project werd uitgevoerd. In 2016 werd de Schansbeemdenbeek geruimd door de gemeente. VLM monitort het grondwaterpeil in het gebied doorlopend.

In 2016 werd een groot plattelandsproject 'De Wijers' opgemaakt. Het project Landinrichting voor Mangelbeek en Roosterbeek werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering in april 2017.. De actie zal worden opgestart en er wordt gezocht naar restfinanciering (2017/2018 ...)

- Het betreft een collector die in tegenhelling ligt, waardoor het overstort thv de Bonderstraat frequent in werking treedt. Hierdoor komt afvalwater in de Groenstraatbeek terecht en verder afwaarts in de Laambeekvallei (aandachtsgebied Mangelbeek) en de beschermde aangrenzende natuurwaarden. Optimalisatie van dit overstort zou dit knelpunt verminderen.

WATERKWANTITEIT

In 2016 is de voorbereidende haalbaarheidsfase uitgevoerd, en werd een schatting aangevraagd via het aankoopcomité. In 2017 zal de voorbereiden fase verder worden afgerond, kan de vergunningsfase worden doorlopen en gronden worden aangekocht. Normaliter kunnen in 2018 de werken worden opgestart.

Er liep een masterplanstudie tot 2015 omtrent de site Heidestrand en ruimere omgeving (Vijverkerengebied). De implementatie hiervan wordt opgenomen met het nog goed te keuren landinrichtingsproject De Wijers - Mangelbeek Roosterbeek. De timing van de uitvoering is voorzien op langere termijn, vermits er minstens nog een RUP moet worden opgemaakt. Daarnaast is het ANB ook bezig met de opmaak van beheerplannen en visiedocumenten voor deze zone. Verder is dit gebied ook binnen het relance Beleidsplan Ruimte Vlaanderen aangeduid als case. Binnen dit proces gaat er ook worden ingezet op gemeenschappelijke beheer- en inrichtingsafspraken. Tenslotte loopt er hier ook nog een ander project : afterlife 3WatEr.

Tijdens de internationale urban designworkshops 2012-2014 (project De Wijers) werd er een eerste framework vastgelegd voor de ontwikkeling van de Mangelbeekvallei. Naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma De Wijers en de visie die daarbinnen werd ontwikkeld, wordt er voor geopteerd om deze basisvisie op de vallei verder uit te werken en te realiseren via het nog goed te keuren

pagina 53 van 99

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

In het verleden had het bekkensecretariaat zeer goede ervaringen inzake samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij in landinchtings-, natuurinrichtings en en ruilverkavelingsprojecten. Het Bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Landmaatschappij om ook in deze nieuwe projecten intensief samen te werken, zeker waar er een wisselwerking mogelijk is bij het bereiken van de goede toestand in de betreffende aandachtsgebieden.



BIJSTURINGEN ACTIEPROGRAMMA

Tabel 2: bijsturingen acties Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek, ...)

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokken e	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing /actie wordt geschrapt/ nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
4B_B_0152	Bevorderen van waterconservering of tegengaan van verdroging in het Brongebied van de Zusterkloosterbeek in SBZ-gebied BE2200031 ikv instandhoudingsdoelstellingen	Gemeente: Genk		KRLW	Overzetting indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (oa nieuwe landinrichtingsprojecten (Wijers), ...)
4B_B_0252	Verbetering van de structuurkwaliteit en de natuurlijke waterhuishouding ifv IHD's en GET/GEP KRLW door het afstemmen van het waterlopenbeheer en door kleinschalige ingrepen op onbevaarbare waterlopen (lokale OWL) in het Demerbekken	Provincie Vlaams-Brabant		KRLW	Overzetting indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (oa nieuwe landinrichtingsprojecten (Wijers), ...)
4B_E_0172	Analyse van hydromorfologische ontwikkelingsmogelijkheden en uitvoering van meest gepaste structuurherstel voor Mangelbeek in SBZ-gebied BE2200030	Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)		KRLW	Overzetting indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (oa nieuwe landinrichtingsprojecten (Wijers), ...)
8A_C_0477	Wegwerken vismigratieknelpunten op de Laambeek (behorend tot speciale beschermingszone BE2200031) in overeenstemming met de instandhoudingsdoelstellingen.	Provincie Limburg		KRLW	Overzetting indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (oa nieuwe landinrichtingsprojecten (Wijers), ...)
8A_E_0053	Analyse van ontwikkelingsmogelijkheden en uitvoeren van meest gepaste structuurherstelmaatregelen voor de Dautenbeek	Provincie Limburg		KRLW	Overzetting indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (oa nieuwe landinrichtingsprojecten (Wijers), ...)

2.2.8 De Drie Beken (aandachtsgebied De Hulpe-Zwart Water)

Het gebied de Drie Beek betreft het afstroomgebied van Grote Beek, Kleine Beek en Middelbeek. Het strekt zich uit van het militair domein in Leopoldsborg, via Tessenderlo, Diest tot in de Demerbroeken tussen Zichem en Testelt. Voor de Vallei van de Drie Beken is het bodemsaneringsproject van de Grote Beek (ook gekend als de Winterbeek, Zwart Water of De Hulpe) het belangrijkste project om een goede ecologische toestand te halen. Daarnaast zijn er nog diverse rioleringswerken uit te voeren. Meer informatie over de Vallei van de Drie Bekken vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

INTEGRAAL SANERINGSPROJECT VOOR DE GROTEBEEK INCLUSIEF HET HERSTEL VAN DE STRUCTUURKWALITEIT (ACTIE 4B_E_316)

De plannen voor de sanering van de Winterbeek zijn in 2016 verder afgerond. Begin 2017 zijn de eigenlijke werken van start gegaan. Tegen 2021 moet maar liefst 17 km vervuilde waterbodem van de Winterbeek en haar vallei gesaneerd zijn. De OVAM, de VMM en Tessenderlo Chemie slaan hiervoor de handen in elkaar.

De saneringswerken verlopen gefaseerd over vier jaar volgens de stroomrichting van de Winterbeek. De bedoeling is dat elk jaar één deelgebied aan de beurt komt. Het deelgebied "Schoesters Vliet en Meilrijk" op het grondgebied van Beringen, Tessenderlo en Diest wordt als eerste (2017) aangepakt. Eerst worden slibvangen gebouwd om tijdens en na de ruiming de restverontreiniging op te vangen zodat een verdere verspreiding van de vervuiling wordt voorkomen. De slibvangen worden uitgerust met een ontwateringszone waar het geruimde slib eerst kan ontwateren, waarna het uitgedroogde slib afgevoerd wordt.





Figuur 31: sanering van de Winterbeek

AANPAK MILIEUINCIDENT (ACTIE ZONDER NUMMER)

In september 2016 werd bij de aanleg van een gasleiding de Aquafin-collector ter hoogte van de Industrieweg in Tessenderlo doorboord. Deze collector voert een belangrijk deel van de vuilvracht aan op de RWZI van Tessenderlo. Hierdoor lekte er tijdelijk huishoudelijk afvalwater uit de collector naar de Kleine Beek Tusvliet (vallei Drie Beken). De betrokken aannemer en Aquafin hebben dit incident verder opgelost.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Volgende projecten zijn in 2016 afgerond:

- 22419 Verbindingsriolering Rode DIEST
- 22419G Oorspr.GA/22419 Verbindingsriolering Rode DIEST
- 22213 Optimalisatie overstort RWZI Tessenderlo TESSENDERLO

Volgend project was in 2016 opgestart maar nog niet volledig afgerond:

- 22741 Optimalisatie overstorten Brelaarstraat en Deurnestraat (zie foto)





Figuur 32: uitbouw bergbezinkingsbekken Brelaarsstraat (Beringen) (bron: www.geopunt.be)

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Voorstel is om volgend project goed te keuren op het OP 2019:

16081 Diest PS+PL Korte Heide 209 IE

- Dit project pompt de verzamelde vuilvracht van Korte Heide (gemeentelijke riolering) naar het rioleringsstelsel van het zuiveringsgebied Tessenderlo. Hierdoor wordt deze vuilvracht uit de zijloop van de Kleine Beek-Tusvliet en de beschermde natuurwaarden van de vallei van de Drie Beken gehouden. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 86 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

OVERSTROMINGEN IN 2016

Diverse delen van de vallei stonden in 2016 onder water ten gevolge van de overtopping van de



Winterbeek en enkele zijlopen. Wateroverlast bij woningen was er echter niet.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING & WIN-WINS TUSSEN DE ACTIES BINNEN EN TUSSEN DE VERSCHILLENDE MAATREGELENGROEPEN EN OM VERDER ACTIES/PROJECTEN TE STIMULEREN IN HET KADER VAN HET INTEGRAAL PROJECT DE DRIE BEKENCTIE (ACTIE 9_C_008)

Voor de vallei van De Drie Beken werd in 2016 geen gezamenlijk overleg georganiseerd, maar werden voor specifieke thema's wel verdere stappen ondernomen:

- Zowel het waterleven als de fysisch-chemische waterkwaliteit van de Winterbeek werden nauwgezet gemonitord. Zo vinden er specifieke afvissingen plaats en wordt de elektrische geleidbaarheid continu gemeten om de impact van de vernieuwde lozingsvergunning op de Winterbeek op te volgen.
- De bodemsanering werd hoger besproken.
- Een beslissing omtrent de splitsing van het zuiveringsgebied van RWZI Tessenderlo en de aanbouw van een nieuwe RWZI in Ham werd besproken met alle betrokkenen.
- De uit te voeren rioleringsinfrastructuur werd hoger besproken.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).



2.2.9 Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)

De Demervallei tussen Diest en Werchter wordt in de nabije toekomst herschapen in het kader van het lopende Sigma-project. Daarnaast is het Regionaal Landschap Noord-Hageland de coördinator voor het strategisch project rond de Demervallei. Meer informatie over de Demervallei vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

ADVISING BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGINFRASTRUCTUUR

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Volgend project werd opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018-2022: 23116 Optimalisatie Diestsesteenweg (van Demervallei tot Haterbeekstraat).

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Voorstel is om volgend project goed te keuren op het OP 2019:

22981 Aarschot Verbindingsriolering Mottestraat

- Het project saneert de huishoudelijke vuilvracht van het gebied Schoonhoven ten noorden van de gewestweg om aan te sluiten op de bestaande rioleringsinfrastructuur naar de RWZI Aarschot. De vuilvracht komt momenteel ongezuiverd via het grachtstelsel terecht in en rond het natuurreserveaat Achter Schoonhoven en doorheen de beschermingszones van de drinkwaterputten gelegen in de Demervallei. Het gebied maakt eveneens deel uit van het effectieve overstromingsgebied in kader van het Sigma-project in de Demervallei. De effectieve impact op de waterkwaliteit van de Demer is uiteraard beperkt owv het hoge debiet van de Demer.

21056 Aarschot Verbindingsriolering Testeltsesteenweg

- Dit project sluit de vuilvracht van circa 300 inwoners aan op de RWZI van Wolfsdonk. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks of onrechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van de Demervallei (aandachtsgebied). In de Demervallei is tegelijkertijd het Sigma-project binnen enkele jaren in uitvoering. De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimatlisatieprogramma 2019-

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

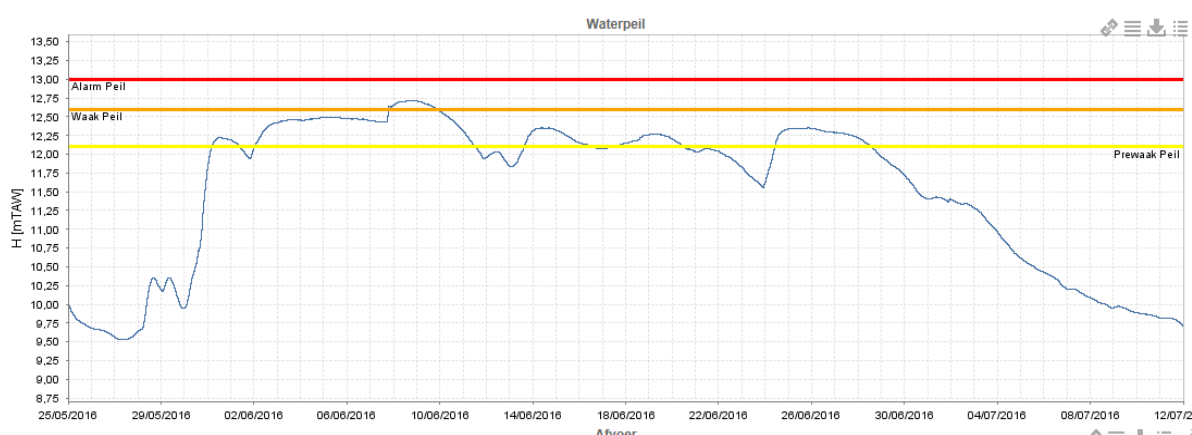
Op het tweede deel (2de, 3de, 4de) van het *kwartaalprogramma 2016* (goedgekeurd 15/01/ 2016) werd het project 'B217023 Aarschot 17599 Aanleg volledig gescheiden stelsel in de Grote Meur, de Wytestraat, de Boshuisstraat, de Winterstraat, de Vuurmolenstraat en de Bosbergstraat' opgedragen.

WATERKWANTITEIT

OVERSTROMINGEN IN 2016

De Demer in Aarschot stond nagenoeg de hele maand juni 2016 boordevol (zie onder). Diverse landbouw- en natuurgebieden op- en afwaarts Aarschot stonden langdurig onder water. Wateroverlast bij gebouwen ten gevolge van overstroming vanuit de Demer was echter beperkt. In de Demervallei zal hier de komende jaren het Sigmaproject uitgevoerd worden.

In het centrum van Aarschot was er wel zeer ernstige wateroverlast ten gevolge van een zeer intense regenbui. De hoeveelheid gevallen regenwater was zo groot (tot 80 l/m² op 1 uur tijd) dat die kon niet worden afgevoerd en zette straten, huizen en kelders in een mum van tijd onder water. De intensiteit van de regenbui was echter uitzonderlijk en kan moeilijk als referentie worden genomen om acties te definiëren.



Figuur 33: waterpeil op de Demer ter hoogte van Aarschot (bron: www.waterinfo.be)

SIGNAALGEBIEDEN

Voor WoonUitbreidingsGebied Averbode (signaalgebied DEM-AG12) in Scherpenheuvel-Zichem werd door de Vlaamse Regering op 24/01/2014 een goedkeuring gegeven voor het vervolgtraject. De voorbereidingen voor een RUP voor de volledige Demervallei, inclusief het WUG lopen. Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

ONDERTEKENING INTEGRALE VISIE OP DEMER EN LAAK EN STIMULEREN VAN AFSTEMMING & WIN-WINS IN HET INTEGRAAL PROJECT DEMERVALLEI (INTEGRAAL PROJECT DEMER TUSSEN DIEST EN WERCHTER) DOOR ACTIEVE MEDEWERKING AAN INITIATIEVEN ALS STRATEGISCH EN PROJECT DEMER EN SIGMA DEMERVALLEI. (ACTIE 9_C_033)

Op 23 december onderschreef de Vlaamse Regering de jarenlange inspanningen om verschillende doelstellingen voor de Demervallei tussen Diest en Werchter geïntegreerd aan te pakken. Het gaat om een betere bescherming tegen overstromingen, een meer natuurlijke Demervallei en mogelijkheden voor zachte recreatie en streekontwikkeling. Hiertoe keurde ze de geïntegreerde visie voor de Demervallei, het voorkeursalternatief voor het Sigmagebied Demervallei en het indicatief actieprogramma goed.

Het bekkenbestuur van het Demerbekken, de provincie Vlaams-Brabant, de gemeenten Aarschot, Begijnendijk, Diest, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem en Tremelo en het regionaal landschap Noord-Hageland ondertekenden eerder al de toekomstplannen voor een meer natuurlijke Demervallei. Dat gebeurde tijdens de derde Demerdag, een initiatief van het bekkensecretariaat.

Er wordt al jarenlang gewerkt om verschillende doelstellingen voor de Demervallei geïntegreerd te realiseren. De Vlaamse Regering erkent nu de resultaten van het gevoerde onderzoek rond de thema's, het Sigmaproject en de projectgebieden, en aanvaardt de geïntegreerde visie voor de Demervallei, het Sigmaproject Demervallei en het indicatief actieprogramma als basis voor verdere realisatie. Ze neemt in dit verband ook een aantal bijkomende beslissingen.

De integrale visie voor de Demervallei wil wateroverlast in de vallei voorkomen en de natuur in de Demer en zijn vallei herstellen en versterken. Voor de Demer worden hermeandering, semi-natuurlijke overstroming en herstel van 'kwelgebieden' naar voor geschoven. Daarmee geeft de visie ook invulling aan het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021 voor de Schelde waarin delen van de Demer (waterlichamen Demer VI en Demer VII) als aandachtsgebied aangeduid zijn. Dat betekent dat we er ten laatste in 2027 een goede toestand van de waterloop willen bereiken.

Ook de realisatie van het signaalgebied 'woonuitbreidingsgebied Averbode' is mee in deze beslissing opgenomen.



8A_E_0301 - ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOEREN VAN DE

MEEST GEPASTE STRUCTUURHERSTELMAATREGELEN VOOR DE WATERLOPEN VAN 2DE EN 3DE CATEGORIE IN DE AANDACHTSGEBIEDEN (SGBP) BINNEN DE DEMERVALLEI TUSSEN DIEST EN WERCHTER (ACTIE 8A_E_0301)

Het bekkensecretariaat werkt samen met de waterbeheerders (W&Z, provincie, Watering de 8 beken) om de nodige maatregelen tot structuurherstel te initiëren. Hiertoe worden in 2017 een aantal specifieke overlegmomenten georganiseerd

EROSIEBESTRIJDING

Volgende erosiebestrijding werd door de gemeenten in samenwerking met de provincie Vlaams Brabant uitgevoerd:

- Beringenbaan (Diest): houthakseldam en grasstrook – 2016

Voor volgende erosiebestrijding werd door de gemeenten in samenwerking met de provincie Vlaams Brabant een ontwerp afgerond:

- Romblockstraat (Diest)
- Cauwberg (Diest)
- Diesterestraat (Diest)

OFFICIËLE OPENING DEMER DOOR DIEST (ACTIE ZONDER NUMMER)

VMM AOW werkte de voorbije jaren aan de openlegging van de Demer door Diest. Over ruim een kilometer werd de waterloop opnieuw boven gehaald. Tot grote tevredenheid van de Diestenaren, zo bleek uit de massale aanwezigheid op de inhuldiging zondag 4 september 2016. Hierbij werden infopanelen langsheen het Demertraject aangelegd, en was er een infostand met veel foto's van voor- en na de werken en konden waterdiertjes worden gespot die uit de nabijgelegen Demer werden geschept.



nodige en voldoende middelen te voorzien, om het Sigmaproject Demervallei tot een succes te maken, waarbij ook de goede toestand van de waterlichamen Demer VI en VII in 2027 kan worden behaald.

Het bekkenbestuur ondersteunt om dezelfde reden eveneens de aanvraag tot opstart van een landinrichtingsproject voor delen van de Demervallei en van de Laak, 'Demer.Ode', door Regionaal Landschap Noord-Hageland.



BIJSTURINGEN ACTIEPROGRAMMA

Tabel 3: bijsturingen acties Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)

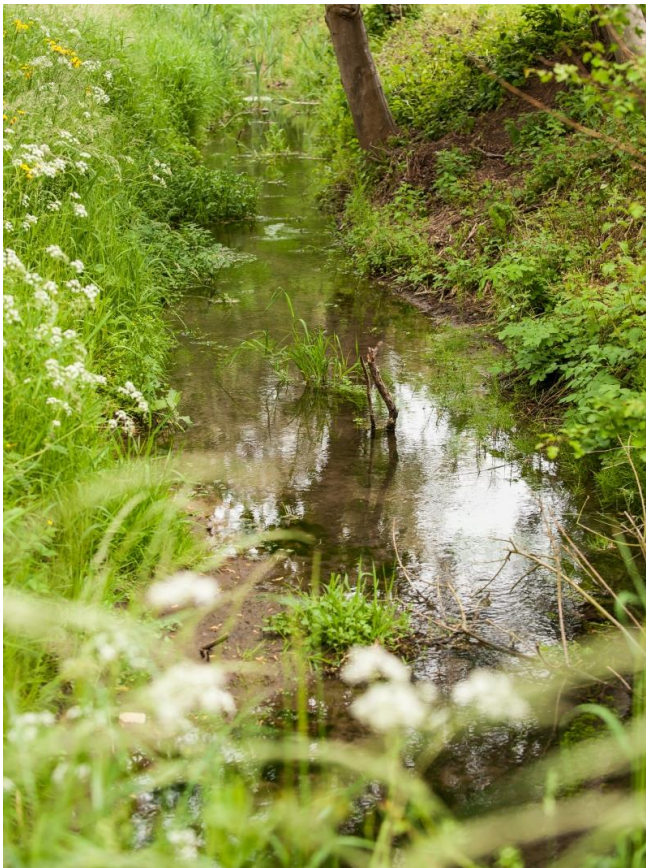
Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokkene	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing/actie wordt geschrapt/ nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
8A_E_0301	Analyse van hydromorfologische ontwikkelingsmogelijkheden en uitvoeren van de meest gepaste structuurherstelmaatregelen voor de waterlopen van 2de en 3de categorie in de aandachtsgebieden (SGBP) binnen de Demervallei tussen Diest en Werchter	Provincie Vlaams Brabant, Wateringen de 8 Beken		KRLW	Nieuwe actie	afpraak in het kader van de Integrale Visie Demervallei en Laak

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

Wateruitvoeringsprogramma 2016

Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)

de natuurlijke dynamiek van de waterlopen en ruimen in principe niet meer nodig is.



Volgende maatregelen zullen genomen worden: vervangen van overwelvingen van Waarbeek en Deysbeek ter hoogte van perceelstoegangen door brugjes over de beek, aanbrengen van stroomdeflectoren om de structuurkwaliteit te verbeteren, aanbrengen van substraat voor schuil- en paaiplaatsen voor de rivierdonderpad, inbrengen van maaskeien ter verondieping en versmalling van de Deysbeek, aanbrengen van oeverbeplantingen en wegwerken van een vismigratieknelpunt op de Deysbeek.

Het Vlaams Gewest nam de principiële aanvraag op in haar investeringsprogramma. Een definitieve subsidieaanvraag zal nu opgesteld worden in samenwerking met alle betrokken partners. Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

Figuur 35: Waarbeek ter hoogte van Eezmaal (bron: Peter Maris)



AANPAK	MILIEUINCIDENT	(ACTIE	ZONDER
NUMMER)			

In februari 2016 werd op een zijgracht van de Grote Gete een lozing van een witte vloeistof waargenomen. Hierdoor kleurde ook de Grote Gete deels wit. Dit milieuevent werd gemeld bij de VMM. Na onderzoek bleek dit spoelwater van een melkveebedrijf te zijn. In overleg met de landbouwer en de betrokken landbouwadministratie werd een oplossing voor dit probleem getroffen.

Figuur 36: lozing van spoelwater op zijloop van Grote Gete

- 20338A Collector Melsterbeek fase 3 GINGELOM
- 20338AG Oorspr.GA/20338A, wachtaansluitingen GINGELOM
- 20099 Verbindingsriolering Kromme Maas GEETBETS
- 20099U Renovatie RWA-leiding in tracé Verbindingsriol. Kromme Maas GEETBETS

– 21131 Verbindingsriolering Rummen fase 1 of KWZI

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Technisch plan Aquafin 21.645: PS+PL Landenstraat naar N3 (Sint-Truidensesteenweg) (voorwaardelijk gunstig advies)

Volgend project werd opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018-2022: 21645G Pompstation en persleiding Landenstraat naar N3 (Sint-Truidersesteenweg): gecombineerd gemeentelijk aandeel

- B216017 Linter - Orsmaal: Afkoppeling grachten Waterhofstraat en aansluiten vuilvracht Helenbosstraat
- B216017 Linter Afkoppeling grachten Waterhofstraat en aansluiten vuilvracht Helenbosstraat

A photograph showing a two-story red brick house with a white garage, partially submerged in floodwater. The water is murky and reaches up to the first floor. Power lines are visible overhead, and a triangular warning sign is in the foreground on the right.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

Het Demerbekkensecretariaat werkte mee aan het grensoverschrijdend overleg tussen de Vlaamse en

Getes-Melsterbeek

de Waalse waterbeheerders over de grensoverschrijdende Dijle, Gete en hun zijlopen. Een eerste overleg in 2015 stond in het teken van waterbeheer en –kwantiteit, een tweede bijeenkomst, eveneens in 2015 in het teken van waterkwaliteit. Betrokkenen wisselden telkens informatie uit en bespraken enkele concrete dossiers. Het intergewestelijk overleg werd in 2016 verder gezet. Jaarlijks zal dergelijk overleg plaatsvinden.

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING & WIN-WINS TUSSEN DE ACTIES BINNEN EN TUSSEN DE VERSCHILLENDE MAATREGELENGROEPEN EN OM VERDER ACTIES/PROJECTEN TE STIMULEREN IN HET KADER VAN HET INTEGRAAL PROJECT GETES-MELSTERBEEK (ACTIE 9_C_004)



In 2016 overlegde het bekkensecretariaat tussen watering en natuurland omv het waterlopenbeheer. In het gebied van de Kleine Gete (Deysbeek, Waarbeek) werd ism watering De Kleine Gete een ecologisch project opgemaakt, dat intusen werd goedgekeurd.

Strategisch Project Getevallei goedgekeurd

Een Strategische Project voor de Getevallei is door minister Joke Schauvliege eind 2016 goedgekeurd. Onder coördinatie van het Regionaal Landschap Zuid-Hageland zal een integrale landschapsvisie voor de Getevallei worden uitgewerkt. De nieuwe visie zal verschillende doelstellingen voor de vallei integreren, waaronder het streven naar een gezond beekstelsel en het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van de vallei. Aanvullend zal het bekkensecretariaat, in het kader van het integraal project Getes-Melsterbeek, onderzoeken welke inspanningen bij voorrang nodig zijn om de waterkwaliteit in de Getevallei vooruit te helpen. Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

Figuur 41: Grote Gete ter hoogte van Wommersom

Advisering IP

Het gebied van de Getes en de Melsterbeek omvat geen speerpunt- of aandachtsgebieden. Het is ook deels afhankelijk van de instroom van oppervlaktewater vanover de grens (Grote Gete, Kleine Gete). Dit neemt niet weg dat het ook hier de bedoeling is om op termijn voor de verschillende waterlopen de goede toestand te behalen. Daarvoor zijn de nodige investeringen nodig. Die investeringen hebben te maken met (1) de verbetering van de rioolzuiveringsinfrastructuur, (2) maatregelen om de diffuse

Belangrijk in dit gebied is ook dat een globale visie ontwikkeld wordt op het vlak van waterkwaliteit en waterkwantiteit, ingebed in een ruimere visie op het gebied. Het pas opgestart strategisch project kan hiertoe een aanzet geven.

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders (VMM, provincie Vlaams Brabant, Watering Grote Gete, Watering Kleine Gete) en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om mee te werken aan die visievorming binnen het strategisch project en om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. Maatregelen en acties vragen een zekere doorlooptijd om effect te hebben.

BIJSTURINGEN ACTIEPROGRAMMA

Tabel 4: bijsturingen acties Getes-Melsterbeek

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokkene	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing/actie wordt geschrapt/nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
8A_A_0048 -	Structuurherstel van de Deysbeek en de Waarbeek in functie van het leefgebied van de rivierdonderpad	Watering De Kleine Gete, Provincie Vlaams Brabant Bekkensecretariaat	Stad Landen, Natuurpunt, Regionaal Landschap Zuid-Hageland	KRLW	Nieuwe actie	Herstel en inrichting van de Deysbeek en de Waarbeek ten behoeve van de rivierdonderpad
8A_E_0297	Herinrichting poelen WB Pulleveld in Niel - Molenbeek	provincie Limburg, gemeente Gingelom, Watering Sint-Truiden		KRLW	Nieuwe actie	voeding van droogvallende poelen via een zijvertakking van de Molenbeek
8A_E_0298	Verleggen en openleggen Kelsbeek in Sint-Truiden (Kortenbos)	Provincie Limburg		ORL	Nieuwe actie	opnieuw openleggen van beek, die zonder machtiging werd ingebuisd
6_F_0285	Optimalisatie Molenbeek in bestaand bufferbekken	Watering Sint-Truiden		ORL	Nieuwe actie	optimalisatie vulling bufferbekken en oplossen vismigratieknelpunt
8A_E_0230	Optimalisatie en (verdere) landschappelijke en ecologische inrichting van (de overstromingszone op) de Melsterbeek in Sint-Truiden	Provincie Limburg		ORL	Omzetten indicatieve actie naar effectieve actie	Overgang van indicatieve naar effectieve actie door het relevant worden van de actie in het kader van externe omstandigheden (erosie, zomeroverstromingen ...)

2.4 Thematische acties

2.4.1 Demerdag oktober 2016

Op 28 oktober organiseerde het bekkensecretariaat Demerbekken een Demerdag. Met dit initiatief willen we de samenwerking tussen alle actoren die betrokken zijn bij het waterbeleid in het Demerbekken bevorderen. De aanwezigen kregen er een toelichting van verschillende actoren omtrent het lopend integraal project rond de Demervallei tussen Diest en Werchter. Om de samenwerking kracht bij te zetten, ondertekenden alle betrokken partners, waaronder het bekkenbestuur Demerbekken, tijdens de Demerdag de toekomstplannen voor een meer natuurlijke Demervallei.



Figuur 42: Demerdag in Kasteel van Nieuwland (Aarschot)

2.4.2 Wijerdag september 2016

Eind september ging de 2-jaarlijkse editie van de Wijerdag door. Dit evenement wordt georganiseerd door het Regionaal Landschap Lage Kempen. Bekkensecretariaat en VMM werden hierbij gevraagd aan de hand van een infostand en waterstalen uit de Demer uitleg te verschaffen over het waterleven in de Demer en de waterkwaliteit van de waterlopen en vijvers in en rond de Wijers. Bezoekers konden zelf waterstalen meebrengen die dan getest werden op de hoeveelheid nutriënten die in het water aanwezig waren.



Figuur 43: informatiestand omtrent waterkwaliteit en waterleven op de Wijerdag

3 AFBAKENINGEN OVERSTROMINGSGEBIEDEN EN OEVERZONES

Er worden geen overstromingsgebieden en geen oeverzones afgebakend in het kader van het WUP 2016.



bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders²

Overeenkomstig de afspraken die hiervoor gemaakt werden binnen de CIW gebeurt de advisering van de investeringsprogramma's (mede) op basis van de informatie die de waterbeheerders hebben aangegeven bij het deel planning in het opvolgingsinstrument ikv de voorbereiding van het WUP.

Voor het advies beoordeelt het bekkenbestuur of (1) de timing voor de uitvoering van de projecten strookt met de doelstellingen, (2) nieuwe acties kaderen binnen de globale visie beschreven in het bekkenspecifieke deel, (3) er specifieke aanbevelingen mbt de uitvoering van projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is.

Het IP-advies wordt opgedeeld per deelgebied en heeft niet enkel betrekking op de acties, die al werden opgestart, maar ook op de acties die in de loop van de volgende jaren nog dienen opgestart te worden. U vindt hieronder een indicatie van de acties in het stroomgebiedbeheerplan, opgedeeld per waterbeheerder, waarop het IP advies betrekking heeft.

Het advies wordt gericht aan alle betrokken instanties. Het heeft betrekking op zowel de reeds opgestarte als de nog niet opgestarte acties van de waterbeheerders in de meest ruime zin van het woord met name :

Waterbeheerder 1: Vlaamse MilieuMaatschappij

Waterbeheerder 2: Provincie Limburg

Waterbeheerder 3: Provincie Vlaams Brabant

Waterbeheerder 4: Waterwegen en Zeekanaal NV

Waterbeheerders 5: Wateringen

Waterbeheerder 6: Regionale Landschappen

Waterbeheerder 7: Gemeenten

Waterbeheerder 8: Vlaamse Landmaatschappij

Waterbeheerder 9: Agentschap Natuur en Bos

Waterbeheerders 10: Rioolbeheerders

Waterbeheerder 11: Alle Waterbeheerders

² Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

Waterbeheerder 12: Bekkensecretariaat Demerbekken

Waterbeheerder 13: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Waterbeheerder 14: Andere initiatiefnemers



IP advies

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan de betrokken organisaties en instanties om volgende aspecten inzake waterkwaliteit en waterkwantiteit in acht te nemen:

Wat het thema Waterkwaliteit betreft dringt het Bekkenbestuur er, aansluitend op het advies van de Bekkenraad, op aan dat nodige inspanningen worden gedaan om de effecten van de uitgevoerde projecten op korte en lange termijn te monitoren. Het Bekkenbestuur sluit zich bij de opmerking van de Bekkenraad dat er voldoende middelen beschikbaar moeten zijn voor gemeentelijke projecten, in het kader van het bereiken van de goede toestand in speerpunt- en aandachtsgebieden, zeker bij landelijke en kleinere gemeenten. Aan de Vlaamse Milieumaatschappij en aan de rioolbeheerders (Aquafin, Infrax) wordt gevraagd om hieraan de nodige aandacht te besteden. Aan de gemeenten wordt ook gevraagd om aan de acties voor het bereiken van de goede toestand in speerpunt- en aandachtsgebied de nodige prioriteit te geven.

Waterkwantiteit

Rond het thema 'Wateroverlast' wenst het bekkenbestuur volgend advies mee te geven: Na elk groot overstromingsevent wordt heel veel werk verzet door gemeenten, bekkensecretariaten en waterbeheerders om zicht te krijgen over de omvang van de overstroomde gebieden. De bekkensecretariaten verzamelen hiervoor bij de getroffen gemeenten de beschikbare informatie, en tekenen de contouren van de overstroomde gebieden in via een webtool. De ervaring leert dat op deze manier veel informatie verzameld wordt, maar dat deze hoofdzakelijk beperkt blijft tot de reeds bebouwde gebieden waar interventies van brandweer of technische dienst nodig waren. Gelet op het feit dat deze informatie gebruikt wordt om de officiële watertoetskaarten te updaten, is een nauwkeurig en volledig beeld van de overstromingslocaties van groot belang. Het bekkenbestuur adviseert de CIW dan ook om een raamcontract af te sluiten voor het maken van luchtbeelden via helikopter, drones, ... bij significante overstromingen. Dit levert niet alleen technisch correctere info, maar zorgt ook voor een kleinere, maar meer doelgerichte personeelsinzet tijdens en na crisisperiodes.

Het bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt de waterbeheerders en betrokken administraties om bij de opmaak van hun toekomstige investeringsprogramma's rekening te houden met de in het stroomgebiedbeheerplan afgebakende speerpunt- en aandachtsgebieden en er voor te zorgen dat de nodige projecten voor het behalen van de goede toestand in deze gebieden op het programma worden geplaatst. Om in 2021 de goede toestand te behalen in de speerpuntgebieden en in 2027 in de aandachtsgebieden zijn er belangrijke investeringen nodig. Die investeringen hebben te maken met (1) de verbetering van de rioolzuiveringsinfrastructuur, (2) maatregelen om de diffuse instroom in de waterloop te verminderen en (3) structuurherstel van de waterlopen. Ook wordt er best meer gezorgd voor randvoorzieningen, die schadelijke stoffen en nutriënten tegenhouden (bv aan gewestwegen, bij

overstorten, bij landbouwbedrijven ...)

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. 2021 (voor de speerpuntgebieden; 2028 voor de aandachtsgebieden) is niet ver meer, en maatregelen vragen al een zekere doorlooptijd om effect te hebben.

Verder geeft het bekkenbestuur nog volgende adviezen per gebied mee:

Demer Limburg

Het gebied Demer Limburg omvat 2 speerpuntgebieden (Demer I en Munsterbeek) en 1 aandachtsgebied (Demer II). Het bekkensecretariaat maakte een doorlichting van de twee speerpuntgebieden. Hieruit blijkt dat er, om in 2021 de goede toestand te behalen, er belangrijke investeringen nodig zijn.

Om voor Demer I en Munsterbeek de goede toestand te behalen zal het vooral van belang zijn om in te zetten op een doorgedreven herstel van de structuurkwaliteit van de waterloop. Alhoewel er zeker nog inspanningen nodig zijn op het vlak van riolering en erosiebestrijding, zal het bereiken van de goede toestand voor een groot deel afhangen van het structuurherstel van de waterloop. In het verleden werden grote delen van Demer I en Munsterbeek rechtgetrokken, gekanaliseerd en bedijkt. Om de goede kwaliteit te halen is structuurherstel één van de voornaamste maatregelen.

Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders (VMM, provincie Limburg, Watering Vereveld) om maximaal in te zetten op structuurherstel in dit gebied. Zowel voor de hoofdwaterlopen als voor de zijlopen. Op korte termijn zijn studies nodig om tot concrete ontwerpen te komen inzake structuurherstel, herlegging, ... van Demer en Munsterbeek. Waar er al concretere plannen bestaan (zoals de plannen van de Vlaamse Milieumaatschappij, de provincie Limburg en de VLM in het project rond de campus van Diepenbeek), wordt gevraagd om de uitvoering zo snel mogelijk te voorzien.

Op 21 april keurde de Vlaamse Regering de landinrichtingsprojecten 'De Wijers - Roosterbeek Mangelbeek', 'De Wijers - Stiemerbeek Zusterkloosterbeek' en 'De Wijers beleven' goed. Het gebied 'De Wijers' ligt centraal in de provincie Limburg, op het grondgebied van de steden Genk en Hasselt en de gemeenten Diepenbeek, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Lummen en Zonhoven. Het is internationaal bekend om zijn hoge biodiversiteit. Het eerste landinrichtingsproject (Roosterbeek-Mangelbeek) valt gedeeltelijk samen met het aandachtsgebied Mangelbeek, het tweede landinrichtingsproject (Stiemerbeek-Zusterkloosterbeek) valt voor een groot deel samen met het aandachtsgebied Demer II.

In het verleden had het bekkensecretariaat zeer goede ervaringen inzake samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij in landinchtings-, natuurinrichtings en en ruilverkavelingsprojecten. Het

Noord Hagelandse Beken

Schulensbroek - Webbekomsbroek

De Wijers

Demervallei

Het gebied Demervallei omvat de aandachtsgebieden Demer VI en Demer VII. Alle projecten inzake waterkwaliteit stroomopwaarts het gebied (het merendeel van de waterlopen van het Demerbekken, waaronder de verschillende speerpunt- en aandachtsgebieden) zullen uiteraard een gunstige invloed hebben op het Demerwater dat vanaf Demer VI het gebied instroomt.

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. Maatregelen en acties vragen een zekere doorlooptijd om effect te hebben.

Het Bekkenbestuur feliciteert alle partijen, die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van de Integrale Visie op Demervallei in Laak. Nu komt het erop aan om de nodige middelen te voorzien om deze visie tot realiteit te brengen.

In die context vraagt het Bekkenbestuur aan waterbeheerder 'Waterwegen en Zeekanaal' om de nodige en voldoende middelen te voorzien, om het Sigmaproject Demervallei tot een succes te maken, waarbij ook de goede toestand van de waterlichamen Demer VI en VII in 2027 kan worden behaald.

Het bekkenbestuur ondersteunt om dezelfde reden eveneens de aanvraag tot opstart van een landinrichtingsproject voor delen van de Demervallei en van de Laak, 'Demer.Ode', door Regionaal Landschap Noord-Hageland.

Getes en Melsterbeek

Het gebied van de Getes en de Melsterbeek omvat geen speerpunt- of aandachtsgebieden. Het is ook deels afhankelijk van de instroom van oppervlaktewater vanover de grens (Grote Gete, Kleine Gete). Dit neemt niet weg dat het ook hier de bedoeling is om op termijn voor de verschillende waterlopen de goede toestand te behalen. Daarvoor zijn de nodige investeringen nodig

Belangrijk in dit gebied is ook dat een globale visie ontwikkeld wordt op het vlak van waterkwaliteit en waterkwantiteit, ingebed in een ruimere visie op het gebied. Het pas opgestart strategisch project kan hiertoe een aanzet geven.

Het Bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan alle waterbeheerders en betrokkenen bij het integraal waterbeleid om mee te werken aan die visievorming binnen het strategisch project en om in te zetten op de maatregelen en acties, die hiervoor noodzakelijk zijn. Maatregelen en acties vragen een zekere doorlooptijd om effect te hebben.



Het bekkenbestuur brengt voor het OP 2019-2023 onderstaand advies uit over de investeringprojecten voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur die zijn opgenomen op het indicatieve gedeelte (incl. projecten buiten programma) van het OP 2018-2022 en over nieuwe projecten gedefinieerd door bijvoorbeeld de VMM, de NV AQUAFIN, het GTO of het bekkenbestuur.

Het bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om bij de selectie van de projecten voor opname in het (op te dragen gedeelte van het) Optimalisatieprogramma (OP) 2019-2023 rekening te houden met de hieronder voorgestelde prioritering. De projecten in Tabel 5 zijn weergegeven in rangorde conform de toegepaste toetsingsmethodiek. Het bekkenbestuur is dus vragende partij om preferentieel de bovenaan gesitueerde projecten te programmeren op het OP.

Tabel 5: prioritaire projecten kort en rangorde advies OP 2019-2023

³ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)



Project nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiverings gebied	Type project	Raming kostprijs	Milieuim-pactscore	Score pragmat. toets	Eindscore	Conclusie voor
2156	Optimalisatie OS Rentfortmolen	Bilzen	Bilzen	optimalisatie	1.755.972	4	5	9	niet klaar voor
22967	Verbindingsriolering Bulsstraat	Alken	Alken	aansluiting	482.160	3	5	8	niet klaar voor
22981	Verbindingsriolering Mottestraat	Aarschot	Aarschot	aansluiting	790.212	5	3	8	voorstel OP20
23268	Aansluiting KWZI Tierstraat(Diepenbeek)	Diepenbeek	Wimmertingen	optimalisatie	1.460.432	3	5	8	voorstel OP20
22539	Optimalisatie overstort Vinnenhoekstraat	Halen	Halen	optimalisatie	674.237	3	5	8	voorstel OP20
20352	Collector Houwaart fase 1	Tielt-Winge	Tielt-Winge	aansluiting	1.918.239	5	3	8	voorstel OP 20
21056	Verbindingsriolering Testeltsesteenweg	Aarschot	Aarschot	aansluiting	1.663.924	4	3	7	voorstel OP20
4156	Gescheiden stelsel Hoelbeekstraat	Bilzen	Bilzen	aansluiting + optimalisatie	1.060.910	2	5	7	gemeentelijk p
16150	Optimalisatie Vinnenhoekstraat/Halensestraat	Halen-Lummen	Halen	optimalisatie	195.944	4	3	7	meerwaarde n
3106	Optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Koersel	Beringen-Heusden-Zolder	Koersel	optimalisatie		2	5	7	meerwaarde n
16081	PS+PL Korte Heide 209 IE	Diest	Tessenderlo	aansluiting	328.070	4	3	7	gemeentelijk p
22457	Optimalisatie overstort Bonderstraat	Houthalen-Helchteren	Houthalen centrum	optimalisatie	2.554.389	4	3	7	voorstel OP20
23146	Verbindingsriolering Zwarte-Brugstraat, Linkhoutstraat	Lummen	Halen	aansluiting	526.750	4	3	7	voorstel OP20
5156	Optimalisatie overstort Riemsterweg en afkoppeling watergatloop	Bilzen	Bilzen	optimalisatie	130.570	2	5	7	gemeentelijk p
1106	Afkoppeling grachten Singelstraat	Heusden-Zolder	Zolder	optimalisatie	418.996	1	5	6	gemeentelijk p
2106	Optimalisatie PS Garenstraat	Heusden-Zolder	Zolder	optimalisatie	749.063	1	5	6	gemeentelijk p
13150	Optimalisatie overstorten Lummen	Halen-Lummen	Halen	optimalisatie	495.371	3	3	6	meerwaarde n
23015	Aansluiten vuilvracht Gouden Kruispunt	Tielt-Winge	Sint-Joris-Winge	aansluiting	588.687	3	3	6	niet klaar voor
21054	Verbindingsriolering Schipbroek	Kortenaken	Kortenaken	aansluiting	1.986.014	3	3	6	niet klaar voor
3184 + 20432	VBR Langenakker + Veergracht	Wellen-Kortesseem-Alken-Hasselt	Wimmertingen	aansluiting vuilvracht		3	3	6	niet klaar voor
22420	Verbindingsriolering Kiezegem	Tielt-Winge	Sint-Joris-Winge	aansluiting	1.220.066	3	3	6	voorstel OP20
2217	Aansluiting Breisem	Tienen-Boutersem	Tienen	aansluiting	729.830	3	3	6	gemeentelijk p

////////////////////////////////////

22946	Verbindingsriolering Struikstraat, Zelliksaan	Bekkevoort	Bekkevoort	aansluiting	2.169.997	2	3	5	voorstel OP20
5105	Sanering overstort Slagmolen	Genk	Genk	optimalisatie	236.268	2	3	5	meerwaarde n
2107	Optimalisatie overstorten Beverlo 22896 - deel 1	Beringen	Beverlo	optimalisatie	920.622	2	3	5	meerwaarde n
3107	Optimalisatie overstorten Beverlo 22896 - deel 2	Beringen	Beverlo	optimalisatie	1.586.791	2	3	5	meerwaarde n
23275	Kiezelweg Herk-de-stad : renovatie aantasting H2S	Herk-De-Stad	Halen	renovatie	125.409	2	3	5	meerwaarde n
23005	Verbindingsriolering Kareelbos	Bekkevoort	Diest	aansluiting	312.225	2	3	5	niet klaar voor
22749	Optimalisatie Godsheide	Hasselt	Hasselt	optimalisatie	612.990	1	3	4	voorstel OP20
17150	Optimalisatie PS Wijerstraat 1 - Jannestraat	Hasselt	Halen	optimalisatie	2.200.637	1	3	4	meerwaarde n
19150	Optimalisatie PS Wijerstraat 2 - Schoolstraat	Herk-de-Stad	Halen	optimalisatie	1.516.900	1	3	4	meerwaarde n
6110	BBB Trekschurebeek	Hasselt	Hasselt	optimalisatie	2.357.175	1	3	4	meerwaarde t
6105	Saneren en optimaliseren overstort Hoefstadstraat	Genk	Genk	optimalisatie	7.304.558	1	3	4	meerwaarde t
7110	Bypass Collector Diepenbeek Hasselt	Hasselt	Hasselt	optimalisatie	4.701.076	1	3	4	meerwaarde t
23217	Aansluiting Meensel naar Bekkevoort	Tielt-Winge	Bekkevoort	aansluiting	373.694	1	3	4	niet klaar voor
22545	Verbindingsriolering Lindestraat(Alken)	Alken	Alken	aansluiting	723.240	1	3	4	niet klaar voor
23273	Studie Optimalisatie centrum Aarschot	Aarschot	Aarschot	studie	0	1	3	4	niet klaar voor
3163	Optimalisatie OS en toevoerleiding RWZI Kermt	Hasselt	Kermt	optimalisatie	426.984	3	0	3	voorstel OP20
2163	Optimalisatie Spalbeekstraat	Hasselt	Kermt	optimalisatie	2.815.273	3	0	3	meerwaarde t
22528	Verbindingsriolering Meer(Tienen) -Sint-Jobskapel	Tienen	Tienen	aansluiting	666.160	3	0	3	niet klaar voor
7103	Optimalisatie Zepperen	Sint-Truiden	Sint-Truiden	optimalisatie	2.680.599	2	0	2	niet klaar voor
23284	Afkoppeling kazernes en Neerwindenstraat	Linter	Orsmaal	optimalisatie	333.000	2	0	2	niet klaar voor
22404	verbindingsriolering Rummen fase 2	Geetbets	Geetbets	aansluiting	2.997.415	2	0	2	niet klaar voor
23276	Verbindingsriolering Rummen fase 3	Geetbets	Geetbets	aansluiting	1.848.539	2	0	2	niet klaar voor
6103	Collector Diestersteenweg fase 2	Sint-Truiden	Sint-Truiden	aansluiting	3.076.271	1	0	1	meerwaarde t
9103	Opvangen lozingen Mugletbeek	Geetbets- Nieuwerkerken	Geetbets	aansluiting	4.383.297	1	0	1	meerwaarde t
8103	Diestersteenweg fase 3	Sint-Truiden	Sint-Truiden	renovatie	4.519.435	1	0	1	meerwaarde t

////////////////////////////////////

1090	Maatregelen optimalisatie RWA Tienen	Tienen	Tienen	optimalisatie	1.079.417	1	0	1	meerwaarde n
------	--------------------------------------	--------	--------	---------------	-----------	---	---	---	--------------



Prioritaire projectenlijst

Met het oog op de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2019 vraagt de Algemene Bekkenvergadering van het Demerbekken aan VMM AELT om:

- de projecten met conclusie "voorstel OP 2019" op te dragen op het Optimalisatieprogramma 2019 met een prioriteering volgens de eindscore die hierboven wordt opgesteld. De verantwoording van deze projecten is hieronder per project uitgeschreven.
- na te gaan of de 3 gemeentelijke projecten waarvan het belang wordt onderstreept (met een hoge eindscore nl 7 of hoger) bovengemeentelijk kunnen worden geklasseerd en zodoende op het Optimalisatieprogramma 2019 kunnen worden geplaatst met een prioriteering volgens de eindscore die hierboven wordt opgesteld.
- de projecten die niet klaar zijn voor uitvoering verder uit te werken zodat deze in toekomstige Optimalisatieprogramma's kunnen worden opgenomen. Hierbij wordt specifiek aandacht gevraagd voor het finaliseren van het ontwerp voor 3 projecten (optimalisatie OS Renfortmolen (Bilzen); VBR Bulsstraat (Alken) ; VBR Langenakker (Alken)).
- voor de projecten waarvoor de meerwaarde niet éénduidig is het belang en de hoogdringendheid voor de toestand van de waterlopen te concretiseren (bv de impact van een overstort aantonen met behulp van multiparametersonde) of eventuele (goedkopere) alternatieven te formuleren (voor projecten waar de kostprijs zeer hoog).

Hiernaast wijst de Algemene Bekkenvergadering van het Demerbekken op de diverse bovengemeentelijke projecten die reeds lange tijd zijn opgedragen op een optimalisatieprogramma maar nog niet tot uitvoering zijn gebracht . Er wordt gevraagd aan VMM AELT en het bekkensecretariaat van het Demerbekken om de voortgang van dergelijke projecten te evalueren. Waar nodig kan voor specifieke projecten een overleg gepland worden met alle betrokken actoren om de voortgang van dit project te bespoedigen.

Hieronder de verantwoording voor de projecten die voorgesteld worden voor het Optimalisatieprogramma 2019 met een prioriteering volgens de eindscore:

- 22981 AARSCHOT VERBINDINGSRIOLERING MOTTESTRAAT

Het project saneert de huishoudelijke vuilvracht van het gebied Schoonhoven ten noorden van de gewestweg om aan te sluiten op de bestaande rioleringsinfrastructuur naar de RWZI Aarschot. De vuilvracht komt momenteel ongezuiverd via het grachtstelsel terecht in en rond het natuurreservaat Achter Schoonhoven en doorheen de beschermingszones van de drinkwaterputten gelegen in de Demervallei. Het gebied maakt eveneens deel uit van het effectieve overstromingsgebied in kader van het Sigma-project in de Demervallei. De effectieve impact op de waterkwaliteit van de Demer is uiteraard beperkt owv het hoge debiet van de Demer.

- 23268 DIEPENBEEK AANSLUITING KWZI TIERSTRAAT(DIEPENBEEK)

Dit project omvat de aansluiting van de bestaande KWZI in de Tierstraat op het zuiveringsgebied van Wimmertingen. De huidige KWZI werkt niet optimaal waarbij aansluiting op de aangrenzende zuiveringsinstallatie het meest aangewezen is. Hierdoor zal de vuilvracht van 109 IE veel effectiever gezuiverd worden en minder impact hebben op de Brikbeek-Winterbeek (en aangrenzende beschermde natuurwaarden) en uiteindelijk op het speerpuntgebied van de Mombeek (en aangrenzende natuurwaarden van de Nietelbroeken). Het project kan echter pas worden gerealiseerd na uitvoering van de riolering langsheen de Misenbergbeek.

- 22539 HALEN OPTIMALISATIE OVERSTORT VINNENHOEKSTRAAT

Dit project zorgt voor een vermindering van de overstortwerking op de zijlopen van het Zwart Water (Donderbosbeek, Kruisbeek). Aangezien een grote vuilvracht doorheen de riolering passeert kunnen deze (deels bemeten) overstorten een sterke impact hebben op deze zijlopen die doorheen het veenrijke Gorenbroek (over)stromen. Een optimalisatie van de overstortwerking zou een verbetering betekenen van de beschermde natuurwaarden die binnen het kader van het Life-Delta-project opgewaardeerd worden door ANB.

- 20352 TIELT-WINGE COLLECTOR HOUWAART FASE 1

Dit project sluit een aanzienlijke vuilvracht aan op de in aanbouw zijnde RWZI van Tielt-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks of onrechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van het Walenbos en is gelegen in aandachtsgebied. De uitvoering van het project is afhankelijk van de uitvoering van verschillende gemeentelijke projecten die vuilvracht naar de collector dienen af te voeren. Prioritaire afhandeling van deze gemeentelijke projecten is bijgevolg aangewezen. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

- 21056 AARSCHOT VERBINDINGSRIOLERING TESTELTSESTEENWEG

Dit project sluit de vuilvracht van circa 300 inwoners aan op de RWZI van Wolfsdonk. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks of onrechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van de Demervallei (aandachtsgebied). In de Demervallei is tegelijkertijd het Sigma-project binnen enkele jaren in uitvoering. De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

- 4156 BILZEN GESCEIDEN STELSEL HOELBEEKSTRAAT

Dit project koppelt hemelwater af van het sterk verdunde rioleringsstelsel van Bilzen, waardoor de afwaartse (bemeten) overstort van Hoelbeek-Fieten (zijloop Munsterbeek) minder frequent zou werken en de verdunningsgraad op de RWZI deels verbetert. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

- 16081 DIEST PS+PL KORTE HEIDE 209 IE

Dit project pompt de verzamelde vuilvracht van Korte Heide (gemeentelijke riolering) naar het rioleringsstelsel van zuiveringsgebied Tessenderlo. Hierdoor wordt deze vuilvracht uit de zijloop van de Kleine Beek-Tusvliet en de beschermde natuurwaarden van de Vallei van de Drie Beken gehouden. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

- 22457 HOUTHALEN-HELCHTEREN OPTIMALISATIE OVERSTORT BONDERSTRAAT

Het betreft een collector die in tegenhelling ligt, waardoor het overstort thv de Bonderstraat frequent in werking treedt. Hierdoor komt afvalwater in de Groenstraatbeek terecht en verder afwaarts in de Laambeekvallei (aandachtsgebied Mangelbeek) en de beschermde aangrenzende natuurwaarden. Optimalisatie van dit overstort zou dit knelpunt verminderen.

- 23146 LUMMEN VERBINDINGSRIOLERING ZWARTE-BRUGSTRAAT, LINKHOUTSTRAAT

Dit project saneert de huishoudelijke vuilvracht van een deel van de Linkhoutstraat en aansluitende straten. Deze vuilvracht komt hierdoor niet meer terecht in de kwelrijke zone tussen de Demer en de Linkhoutstraat die uiteindelijk afwatert naar het pompemaal van het Schulensmeer.

- 5156 BILZEN OPTIMALISATIE OVERSTORT RIEMSTERWEG EN AFKOPPELING WATERGATLOOP

Het project omvat de afkoppeling van een waterloop die momenteel rechtstreeks in het rioleringsstelsel loopt. Door afkoppeling van dit project zou niet alleen de overstortwerking op de Wilderbeek (zijloop Munsterbeek, speerpuntgebied) minder werken, maar zou de sterke verdunning in het zuiveringsgebied Bilzen gedeeltelijk mee afgebouwd worden. Het bovengemeentelijk karakter van dit project staat ter discussie.

- 22420 TIELT-WINGE VERBINDINGSRIOLERING KIEZEGEM

Dit project saneert een aanzienlijke huishoudelijke vuilvracht (onmiddellijk ca. 220 IE) van Kiezegem naar de RWZI Sint-Joris-Winge. Dit project is gelegen aan de bron van de Wingebeek (zijloop van de Winge) en zal stroomafwaarts een invloed hebben op de overstromingsgevoelige vallei van de Winge. De Wingebeek en Winge zijn aandachtsgebied en de afwaartse overstromingsgevoelige natuurwaarden in de Wingevallei zijn beschermd als Habitat en VEN-gebied.

- 22946 BEKKEVOORT VERBINDINGSRIOLERING STRUIKSTRAAT, ZELLIKSBAAN

Dit project zou bijkomend afvalwater van 250 IE aansluiten op de geplande RWZI van Bekkvoort. Dit zou, samen met de overige aangesloten vuilvrachten in zuiveringsgebied Bekkevoort, een sterke verbetering betekenen van de waterkwaliteit van de Begijnenbeek, (aandachtsgebied) wat tegelijkertijd een verademing betekent van de afwaarts gelegen erkende natuurwaarden, het hermeenderingsproject op de Begijnenbeek, het

Begijnenbeekwater dat door de oude Demerberding in Diest stroomt en de Leugenbeek die bij hoog water een deel van de Begijnenbeek naar het Webbekoms Broek brengt.

- 22749 HASSELT OPTIMALISATIE GODSHEIDE

In Godsheide zijn diverse knelpunten omtrent instroom van grond- en oppervlaktewater gekend. Dit zorgt voor een sterke verdunning in de collector afwaarts (en draagt bij tot sterke verdunning in RWZI Hasselt). Hierop is tegelijkertijd de vuilvracht van 560 IE aangesloten en zijn bijkomende verkavelingen goedgekeurd. Het afwaartse overstort op Demer II (aandachtsgebied en gelegen thv trajectmeting ARW) treedt bijgevolg veel in werking. Optimalisatie van deze knelpunten draagt bijgevolg bij tot een duurzame oplossing van de overstortwerking en verdunningsproblematiek.

- 3163 HASSELT OPTIMALISATIE OS EN TOEVOERLEIDING RWZI KERMT

Dit project omvat een technische aanpassing ter hoogte van RWZI Kermt zodanig dat het overstort minder frequent zou werken. Dit overstort komt in Demer III terecht juist stroomopwaarts het overstromingsgebied van Schulen.

Andere adviserende standpunten

Omtrent de renovatie- of uitbreidingsprogramma's voor RWZI's stelt de Algemene Bekkenvergadering volgende adviezen voor:

- KWZI RILLAAR:

Omschrijving: Het betreft de omvorming tot een actief slibinstallatie. Het huidige rietveld ondervindt hinder van inspoeling van regenwater en leem- en zandinspoeling. Het project heeft impact op de Motte stroomafwaarts Rillaar.

Geschatte kostprijs: 1.432.000 euro

Advies van Algemene Bekkenvergadering: Het betreft een kleine KWZI waar een beperkte vuilvracht op toekomt (rietveld van 2.000 IE). Het verwijderingspercentage van de rietvelden is logischerwijze beperkt (ca. 50% fosforverwijdering). Het effluent komt terecht in de Motte die doorheen beschermde en overstromingsgevoelige natuurgebieden stroomt, en de beschermde drinkwaterwingebieden ter hoogte van Schoonhoven. Omwille van het beperkte debiet van het effluent is de milieupact op de Motte en omliggende natuurwaarden in de Demervallei uiteraard beperkt. Omgekeerd zal de impact van het rietveld vergroten aangezien opwaarts op korte termijn de RWZI van Tielt-Winge wordt opgestart. Voor de Algemene Bekkenvergadering is een duurzame ombouw van de 'installatie' op termijn ongetwijfeld nodig.

- RWZI HASSELT

geschatte kostprijs 4.175.000 euro

- RWZI GENK

Geschatte kostprijs: 1.395.000 euro

- RWZI ALKEN

Geschatte kostprijs: 3.842.000 euro

- RWZI ZOLDER

Geschatte kostprijs: 1.261.000 euro

Advies van Algemene Bekkenvergadering: De RWZI van Zolder is beperkt overbelast en niet voorzien op de toekomstige bijkomende aansluiting van vuilvracht in het zuiveringsgebied. Dit

project betekent bijgevolg (in de toekomst) een vermindering van de impact op het aandachtsgebied van de Mangelbeek. De hoogdringendheid van de uitbreiding staat ter discussie.



bijlage 3 Advisering TP AQF⁴

Het ABO bracht in 2016 advies uit bij onderstaande technische plannen van AQUAFIN.

Tabel 6: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016

Projectnr.	Projectomschrijving	Gemeente	Datum advies	Advies ABO	Terugkoppeling advies
21.684	21.684: Verbindingsriolering Katteweidelaan	Diepenbeek	25/02/2016	Gunstig advies	Technische goedgekeurd door VMM op 26/07/2016
20.380	20.380: VBR (of KWZI) Zammelen	Kortesseem	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 27/09/2016
23.099	23.099: Aansluiting Sassenbroekstraat	Alken	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
20.508	20.508: Optimalisatie overstort Groeneschild	Heers	25/02/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Technische goedgekeurd door VMM op 26/07/2016
22.538	22.538 Aansluiting Misenberg	Diepenbeek	30/06/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 04/08/2016
22.999	22.999: VBR ST.-Sebastiaanstraat	Lummen	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
23.147	23.147: VBR Gellenberg, Broekstraat	Lubbeek	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
23.149	23.149: VBR Sint-Gertrudendries	Lubbeek	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
21.082	21.082 : Verbindingsriolering Waanrode	Kortenaken	30/06/2016	Ongunstig advies	Opnieuw te bespreken op ABO
20.709B	20.709B Blerebergstraat	Tielt-Winge	30/06/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 07/07/2016
22.730	22.730: Verbindingsriolering Dodelbergstraat	Kortenaken	25/02/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 28/06/2016
23.148	23.148: Verbindingsriolering Tiensesteenweg	Kortenaken	25/02/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 28/06/2016
21.021	21.021: Collector Molendries	Boutersem	29/09/2016	Ongunstig advies	Opnieuw te bespreken
21.971	21.971: Optimalisatie overstort Vroentestraat	Herk-de-Stad	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
23.172	23.172: Knijpconstructies en overstort i.k.v. optimalisatie overstort Vroente	Herk-de-Stad	29/09/2016 en 26/01/2017	Ongunstig advies en gunstig advies	Technisch goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
23.161	23.161: Aansluiting Kolveren	Zonhoven	29/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM op 12/01/2017
23.315	23.315: Vervanging	Houthalen	25/02/2016	Gunstig advies	

⁴ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: bijsturingen acties Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk)	32
Tabel 2: bijsturingen acties Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek, ...)	55
Tabel 3: bijsturingen acties Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)	67
Tabel 4: bijsturingen acties Getes-Melsterbeek	76
Tabel 5: prioritaire projecten kort en rangorde advies OP 2019-2023	86
Tabel 6: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016	96

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Fysico-chemische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Demerbekken (2014-2016)	5
Figuur 2: Fysico-chemische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Demerbekken (2014-2016)	5
Figuur 3: Ecologische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Demerbekken (2013-2015)	6
Figuur 4: Ecologische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Demerbekken (2013-2015)	6
Figuur 5: Fysico-chemische toestand/potentieel in speerpuntgebieden in Demerbekken (2014-2016)	7
Figuur 6: Fysico-chemische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Demerbekken (2014-2016)	7
Figuur 7: Ecologische toestand/potentieel in speerpuntgebieden in Demerbekken(2013-2015).....	8
Figuur 8: Ecologische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Demerbekken(2013-2015).....	8
Figuur 9: waterpeil op de Demer stroomafwaarts Diest (bron: waterinfo.be)	10
Figuur 10: hermeandering op de Zutendaalbeek (Bilzen).....	13
Figuur 11: wateroverlast in Beverst (Bilzen) in juni 2016	17
Figuur 12: continue zuurstofmeting (mg/l) op de Demer thv Diepenbeek dmv mobiele multiparametersonde	18
Figuur 13: nieuwe loop van de Motbeek (Borgloon)	22
Figuur 14: voorbeeld van geplande acties op de Grondelingenbeek.....	23
Figuur 15: Herkebeek ter hoogte van Sassenbroek	24
Figuur 16: vissterfte op de Herk thv Elzartmolen.....	25
Figuur 17: aangelegde vistrappen op de Herk thv de Graatmolen (Wellen)	28
Figuur 18: wateroverlast langs Kleine Herk in Alken juni 2016.....	29
Figuur 19: concentraties fosfor totaal (mg/l zomerhalfjaargemiddeldes) op de Mombeek	30
Figuur 20: hermeandering van de Zwarte Beek thv Schurfert (Lummen)	33
Figuur 21: orthofosfaat (mg/l) op diverse plaatsen in de Zwarte Beek (grone lijn is norm)	35
Figuur 22: wateroverlast juni 2016 ter hoogte van de Molenbaan Rotselaar	40
Figuur 23: hakselhoutdam in omgeving van Staatsbaan te Bekkevoort (foto: Provinciaal Steunpunt Land en Water)	41
Figuur 24: modderoverlast in Gelrode (Aarschot) juni 2016 (bron: VTM)	42
Figuur 25: wateroverlast in Gelrode langsheen Heilaakbeek (foto: Het Laatste Nieuws)	42
Figuur 26: verontreiniging van silosappen via vijver naar Velpe.....	44
Figuur 27: wateroverlast in de Liebroekstraat (Halen) in juni 2016 (bron: youtube.com)	46

